

Årsberättelse 2024

SIGNE & ANE
GYLLENBERGS
STIFTELSE

Layout
Agency Leroy

Bilder
Katja Hagelstam
Joel Korhonen
Siiri Oinonen
Tomi Parkkonen
Gabriella Tjeder-Kajander
Jussi Tiainen
Ari Toikka
Suvi Toivanen

Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse

Tryckeri
Trinket

2	Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse
5	Konstmuseet Villa Gyllenberg
6	VD:s hälsning
10	Jubileumssymposiet
18	Professor Per Fink tilldelades prestigefyllt pris
21	Professor Per-Henrik Groop: Tal vid 75-årsjubileum
26	Villa Gyllenberg: Utställningsverksamhet 1980–2024
32	Villa Gyllenberg: Näyttelytoiminta 1980–2024
36	Villa Gyllenbergs utställningar
44	Program på Villa Gyllenberg
50	Stiftelsens styrelse
52	Stiftelsens personal
55	Verksamhetsberättelse
70	Bokslut
81	Revisionsberättelse
86	Beviljade stipendier 2024–2025

2

Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse

Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse är en av Finlands ledande bidragsgivare inom den psykosomatiska och antroposofiska medicinen och den därtill anslutna naturvetenskapliga forskningen samt inom blodforskningens område.

3

Konstmuseet Villa Gyllenberg 5

Konstmuseet Villa Gyllenberg är ett av de främsta privata museerna i Finland. Det ägs av Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse och befinner sig i donatorernas forna hem på Granö i västra Helsingfors.

VD:s hälsning

Jannica Fagerholm, VD

Det är en stor glädje att få fira Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses 75-åriga verksamhet. Stiftelseurkunden undertecknades 28.08.1949 och därifrån startade verksamheten.

Under 75 år har mycket hunnit hända. Verksamheten inleddes först med några stipendier på 1950-talet och sedan i accelererande takt utvidgades den till omfattande stipendieverksamhet, symposier, donationsprofessorer, museiverksamhet, konstinköp och växlande utställningar. Vårens utdelning för åren 2024-25 uppgår till 3 miljoner euro, museets besökarantal har redan överskridit det högsta årsbesökantalet

någonsin och i maj har konstsamlingen utökats med tre nya verk. Allt detta möjliggjort av en stabil ekonomisk bas och en placeringsportfölj som genererat god avkastning genom åren.

Men kapital och goda avsikter räcker inte långt om det inte finns människor som förverkligar avsikterna. Och att enbart slentrianmässigt förverkliga, t.ex. det i stadgarna inskrivna syftet, räcker inte heller. Inom näringslivet och på universiteten talas det mycket om betydelsen av innovation för att säkerställa vår konkurrenskraft. För oss som jobbar inom den ideella sektorn är innovationen minst lika viktig,

om inte ännu viktigare. I näringslivet blir man snabbt utslagen om man inte hänger med eller går i täten för utvecklingen. Men inom t.ex. en stiftelse kan man tassa på ganska länge utan att det märks att man inte är relevant. Och så får det förstås inte vara! Personer som grundat stiftelser, med Ane Gyllenberg som utmärkt exempel, har själva varit framgångsrika just för att de varit visionärer, vågat satsa och vågat gå nya vägar. Jag är övertygad om att Ane Gyllenberg skulle vara glad över de satsningar och nya vägar som vi inom Gyllenbergs stiftelse har valt. Jag brukar säga att stiftelser skall skötas lika bra som företag, dock så att resultatet inte skall stanna kvar på sista raden utan användas för allmännyttig verksamhet. Med det avser jag inte endast, att verksamheten skall vara effektiv och professionell, utan framför allt att vår uppgift är att ständigt försöka förbättra det vi gör, ifrågasätta det som gjorts och lära oss av våra misstag. Däri har vi en fördel jämfört med företagsvärlden. Våra misstag behöver inte bli lika ödesdigra. Men just därför har vi också ett uppdrag i att våga försöka och prova på lite mera. Inte vara rädda för att misslyckas. En annan fördel, jämfört med näringslivet, är att vi inte konkurrerar med våra gelikar. Tvärtom har vi ofta samma målsättning, och framför allt, alla möjligheter att med låg tröskel dela erfarenheter och lära oss av varandra. Det skall vi minnas att ta vara på.

För oss inom Gyllenbergs stiftelse är det därför viktigt att nytänkande och utveckling hela tiden är en del av vår vardag. Inom museiverksamheten är detta mycket konkret synligt, både för oss som står stiftelsen nära och för våra besökare; den ena spännande utställningen avlöser den andra. Konstsamlingen växer och verk, ofta tidigare i privat ägo, blir tillgängliga för allmänheten.

Inom den medicinska understödsverksamheten är frågeställningen mera komplex. Enligt våra stadgar rör vi oss på ett område inom den medicinska forskningen som inte alltid är så lätt att definiera. Samtidigt är den psykosomatiska medicinen – människans välmående som helhet – ett mera aktuellt tema än någonsin. Vårt symposium om psykosomatisk medicin i september i år, bokades fullt med långt över 200 deltagare på några veckor i januari. Än en gång ett bevis på att Signe och Ane Gyllenberg var före sin tid. Här har vi en uppgift framför oss inom stiftelsen och vår medicinska sakkunnig-nämnd: vi måste ta oss en ordentlig funderrare över hur vi tolkar och definierar vårt medicinska reglemente – dvs dokumentet som nu styr och skall styra stipendieutdelningen framöver. Inte en lätt uppgift, men inte heller något vi kan skjuta framför oss mera, speciellt då vår kapacitet att dela ut stipendier har vuxit betydligt.

Jag gjorde jämförelsen till näringslivet, då det gällde kravet på innovation. En annan relevant jämförelse är efterfrågan på talang. Också vi stiftelser skall vara uppmärksamma på hur vi förblir attraktiva som arbetsgivare och som förtroendeuppdrag. Jag är därför speciellt glad över att vi kring Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses arbete genom åren lyckats samla en så uppenbart kompetent och engagerad skara ”doers”; både som personal och som förtroendevalda. Vi har också glädjen att få ta del av Signe och Ane Gyllenbergs ättlingars intresse för vår verksamhet. Inom vår stiftelse möts vetenskap, kultur och ekonomi i givande växelverkan.

Förkortad version av hälsning framförd till stiftelsens nuvarande och tidigare förtroendevalda och personal och till familjen Gyllenbergs representanter vid stiftelsens 75-årsjubileum.

Jubileumssymposiet

Psychosomatic Medicine Revisited

10

Som kulmination på Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses 75-årsjubileum hölls ett vetenskapligt tvådagarsjubileumssymposium på Hanaholmens kulturcentrum i Esbo 19–20 september 2024.

Temat för symposiet, *Psychosomatic Medicine Revisited*, föll sig naturligt, eftersom stiftelsen allt sedan den bildades har inriktat sig på att stödja forskning i relationen mellan psyke och soma samt i psykosomatiska sjukdomar och de mekanismer som ligger till grund för dem.

När stiftelsen bildades betraktades sjukdomar som magsår, astma, ledgångsreumatism, sårrig tjocktarmsinflammation, högt blodtryck och psoriasis som i hög grad psykosomatiska. Man tänkte sig att de kunde utlösas eller förvärras av psykologiska faktorer. Under de gångna 75 åren har uppfattningen om de psykosomatiska sjukdomarna emellertid undergått betydande förändringar. Orsakerna står att finna i den medicinska vetenskapens stora landvinningar när det gäller sjukdomars orsaker och uppkomstmekanismer och i fördjupade insikter i de komplicerade relationerna mellan psyke och soma.

Upptäckten av *Helicobacter pylori* som orsak till magsår förändrade i grunden synen på denna sjukdom och revolutionerade behandlingen av den. I fråga om de övriga klassiska exemplen på psykosomatisk sjukdom har betydelsen av psykologiska faktorer gradvis tonats ner och fått ge vika för hypoteser om en interaktion mellan mikrobiella och genetiska faktorer. I stället har en lång rad av andra tillstånd, där ingen organisk orsak kunnat spåras, visat sig i hög grad ha psykosomatisk karaktär. Följaktligen ser spektret av psykosomatiska sjukdomar idag alldeles annorlunda ut än när Gyllenbergs

stiftelse bildades. Som psykosomatiska till sin natur betraktas numera tillstånd som fibromyalgi, irritabel tarm, överaktiv blåsa, långvarig rygg- eller nacksmärta, kroniskt trötthetssyndrom, posttraumatiskt stressyndrom och olika typer av funktionellt neurologiskt syndrom. Också terminologin har reviderats. Man talar numera om funktionella somatiska symtom. Om symtomen blir långvariga och väsentligt stör funktionsförmågan i vardagen har vi att göra med ett funktionellt tillstånd. Symtomen vid postcovid, det vill säga den utdragna och mångskiftande symtombild som kan ses efter genomgången coronavirusinfektion har många likheter med funktionella tillstånd.

Inbjudan att hålla föredrag vid symposiet hade hörsammats av ett stort antal omsorgsfullt utvalda internationellt ansedda utländska och inhemska experter inom området psykosomatik. Målet var att mångsidigt och djupgående pejla nuläget och framtida utmaningar för forskning som syftar till att förstå hur funktionella tillstånd uppkommer och hur de bäst ska diagnostiseras och behandlas.

Efter att stiftelsens ordförande professor **Per-Henrik Groop** hälsat samtliga deltagare välkomna och angett tonen för symposiet genom att berätta om donatorerna Ane och Signe Gyllenberg, redogöra för stiftelsens syften och beskriva målen för symposiet inleddes det vetenskapliga programmet av fyra huvudtalare. Under de efterföljande sessionerna behandlades ett stort antal

aspekter på de funktionella tillstånden, deras underliggande mekanismer, kliniska bild, diagnostik och behandling.

HUVUDTALARE

Professor **Peter Fonagy** från University College London belyste i sitt föredrag relationen mellan mentalisering, resiliens, människorelationer och funktionella symtom. Om en bruten människorelation inte repareras kan följden vara antingen att personen i fråga undertrycker sina känslor eller blir efterhängsen och hjälpbehövande. Båda utfallen ökar risken för funktionella tillstånd; den förras känslor noteras knappast, medan den senares känslor riskerar att misstolkas och förstoras. Mentalisering, det vill säga förmågan att förstå de tankar och känslor som styr egna och andras handlingar, kan stärka resiliensen hos en person, men personer med icke reparerade människorelationer har problem med mentaliseringen, vilket gör dem benägna att få funktionella symtom. Mentalisering och resiliens kan förbättras med psykoterapi. Ensamhet har visat sig vara en betydande riskfaktor för sjukdom medan tillit till andra människor är en grundpelare när det gäller att förebygga ohälsa.

Professor **Richard Davidson** från University of Wisconsin-Madison, Wisconsin, USA, presenterade sina studier om effekten av meditation på hälsa och välbefinnande. Inspiration till sitt forskningsarbete hade han fått av Dalai Lama, som besökte hans laboratorium 2001. I sina studier av tibetanska munkar visade professor Davidson att munkar med lång erfarenhet av meditation uppfattar smärta annorlunda än noviser och återhämtar sig snabbare från negativa livserfarenheter. Han har visat att meditation kan påverka immunsystemet och därigenom ha en gynnsam effekt på astma och andra inflammatoriska tillstånd. Professor Davidson beskrev också en applikation, som han har utvecklat och som syftar till att steg

för steg bygga upp ett friskt psyke och minska psykisk stress.

Professor **Peter Henningsen** från Technische Universität München redogjorde för vad vi för närvarande vet om hur funktionella somatiska symtom uppkommer. Han framhöll att hjärnan inte är ett passivt organ som enbart bearbetar sensorisk information, utan ett i hög grad aktivt organ som filtrerar all sensorisk information mot bakgrunden av tidigare erfarenhet. Tidigare erfarenhet ger upphov till förutsägelser, varigenom den sensoriska informationen förstärks och sensoriska stimuli kan orsaka smärta. Funktionella tillstånd kan med tiden bli en del av personens självbild och identitet, formade av sociala och kulturella faktorer och tidigare händelser. I behandlingen kan det vara skäl att fokusera mera på dessa underliggande faktorer än på själva symtomen.

Professor **Simon Wessely** från Institute of Psychiatry, Psychology and Neuroscience, King's College London, talade under rubriken "Can Science Speak for Itself?" Frågan är av stor betydelse i vår tid när också vetenskapen hotas av polarisering och politisering. Professor Wessely fokuserade på kroniskt trötthetssyndrom eller myalgisk encefalomyelit, ett tillstånd som varit föremål för hans intresse i över 40 år. Han visade hur man under hela denna tid har välkomnat forskning i eventuella biomedicinska mekanismer men ansett det mindre angeläget att studera de underliggande psykologiska processerna. Patienter med sjukdomar såsom ledgångsreumatism, diabetes, cancer och hjärtsjukdom tvivlar inte på att deras läkare uppfattar deras sjukdom som reell, men när det gäller kroniskt trötthetssyndrom är många patienter osäkra på om deras läkare alls betraktar deras symtom som verkliga. Professor Wessely ser inga problem med att betrakta kroniskt trötthetssyndrom som en verklig sjukdom trots

att ingen virusetiologi har kunnat påvisas och inga säkra biomarkörer har upptäckts. God vetenskap talar alltid för sig själv men behöver fortfarande all den hjälp och allt det understöd den kan få.

MEKANISMER

Mekanismerna bakom funktionella symtom var föremål för professor **Mats Lekanders** föredrag. Professor Lekander, som arbetar vid Stockholms universitet och Karolinska Institutet, har utfört en studie där frivilliga försökspersoner fick en injektion av en bakteriekomponent, lipopolysackarid (LPS), som orsakar övergående sjukdomssymtom utan att framkalla någon egentlig sjukdom. Redan detta ger upphov till trötthet och ångest, sänker smärtröskeln och orsakar anhedoni, det vill säga oförmåga att känna lust och tillfredsställelse. Personer med infektionssymtom undviker gärna alla sociala kontakter medan friska personer tenderar att hålla sig borta från patienter med aldrig så svaga sjukdomstecken, för att inte utsätta sig för smitta. Dessa fynd kan vara till hjälp när det gäller att förstå funktionella tillstånd eftersom de centrala symtomen vid dem – ångest, smärta och trötthet – överlappar med hjärnans alarmsystem.

Professor **Thomas Chelimsky** från Virginia Commonwealth University, Richmond, Virginia, USA, talade om två besläktade men ändå skilda tillstånd: ortostatisk hypotension (OH) och posturalt takykardisyndrom (POTS). Av dessa betraktas det förra som en organisk sjukdom medan det senare uppfattas som ett funktionellt tillstånd. POTS uppkommer i allmänhet efter en allvarligare händelse, såsom en infektion eller ett trauma, och hör till skillnad från OH ofta ihop med funktionella tillstånd, såsom kroniskt trötthetssyndrom och fibromyalgi. Professor Chelimsky misstänker att POTS har sitt ursprung i det periduktala grå området i hjärnan, där centra som kontrollerar beteende under hot är belägna. Sådana

beteenden är att strida, att fly och att spela död (frysrespons), nedärvda strategier som var och en på sitt sätt syftar till överlevnad. När frysresponsen aktiveras är följden lågt blodtryck, förlamningssymtom och upphävd smärtnömmelse förmedlad av endogena opioider. Föredragshållaren spekulerade i att POTS med samsjuklighet uppkommer när det periduktala grå området hos en del individer inte återställs adekvat efter en frysrespons.

I två på varandra följande föredrag behandlades begreppen placebo och nocebo. Professor **Luana Colloca** från University of Maryland, USA, redogjorde för experiment som visar att en del av placeboeffekten när det gäller smärtnömmelse beror på en aktivering av det endokannabinoida systemet i hjärnan och alltså är en äkta biologisk respons. En annan intressant observation är att den som observerar en placebo- eller noceboeffekt hos en annan person tenderar att ha samma upplevelser som testpersonen. Tidigare erfarenhet har en stor inverkan på hur man upplever placeboeffekten. Professor Colloca har också visat att placeboeffekten reduceras av negativa känslotillstånd, såsom rädsla, katastrofkänsla, emotionellt lidande och sömnlöshet.

Professor **Pekka Louhiala** från Tammerfors universitet fortsatte diskussionen om placebo och placeboeffekten genom att i sitt föredrag kritiskt betrakta tre vanliga myter i den vetenskapliga litteraturen och media. Den första myten är att placebo har effekt. Men placebo består av inerta substanser och effekten beror på sammanhanget, förväntningarna och eventuell yttre påverkan. Den andra myten är att läkare ofta förskriver placebo. Men ineffektiva läkemedel och alltför små doser av effektiva läkemedel ska inte förväxlas med placebo. Den tredje myten är att placebo som köps över disken har effekt. Men också nu är det sammanhanget och budskapet

som är av avgörande betydelse. Professor Louhiala konkluderade att forskning kring placebo och effekter av placebo trots vissa begreppsliga problem i hög grad har bidragit till vår förståelse av betydelsen av sammanhang och vårdrelationer i medicinen.

KLINISK BILD OCH DIAGNOSTIK

Det sista föredraget under den första symposiedagen hölls av biträdande professor **Helena Liira** från Helsingfors universitetssjukhus. Hon redogjorde för sina erfarenheter av Finlands första klinik för funktionella tillstånd, öppnad vid Helsingfors universitetssjukhus 2019. Två kohorter har etablerats: en för patienter med funktionella tillstånd i allmänhet och en för patienter med postcovid. En jämförelse mellan kohorterna visar att de hittills uppvisar i stort sett samma symtom, endast små skillnader kunde noteras. Helena Liira tog också upp den noceboeffekt som politiker och media hade åstadkommit i Finland under covid-19-pandemin, när de hade förutsagt att postcovid skulle kunna drabba till och med hälften av den vuxna befolkningen som hade insjuknat i covid-19.

Den andra dagens föredrag inleddes av professor **Jon Stone** från University of Edinburgh som gav en översikt över funktionella neurologiska tillstånd, historiskt sett benämnda hysteri. Under de senaste decennierna har det visat sig att funktionella neurologiska symtom är vanliga och ofta invalidiserande och att de har en prognos som är jämförbar med multipel skleros. Ett funktionellt neurologiskt tillstånd behöver inte vara en uteslutningsdiagnos, utan diagnosen kan ställas utifrån kliniska symtom och fynd. Utlösande faktorer är ofta smärta, infektion eller en panikattack. Att tillstånden blir bestående kan förklaras av en avvikande bearbetning av stimuli i hjärnan. Professor Stone framhöll betydelsen av multidisciplinär behandling, som kan inkludera fysioterapi, psykoterapi och nyare

metoder såsom elektrostimulation och virtual reality-behandling.

Biträdande professor **Markku Sainio** från Helsingfors universitetssjukhus inledde sitt föredrag om miljöintolerans med att beskriva sjuka hus-syndromet (sick building syndrome), ett tillstånd som nådde epidemiska former i Finland för några år sedan. En stor del av befolkningen trodde att dålig inomhusluft kunde leda till allvarlig sjukdom. Det visade sig ändå att sambandet mellan exponering och symtom var svagt, att symtomen inte korrelerade med byggnadens behov av renovering och att de blev värre av enkäter eftersom människor började ägna dem mera uppmärksamhet. En vändning skedde när forskare kunde påvisa att de svåraste symtomen orsakades av funktionella tillstånd. Epidemin avklingade och numera träffar man knappast alls på patienter med sjuka hus-syndromet. Eventuella sådana personer har i allmänhet relativt lindriga symtom.

Professor **Eija Kalso** från Helsingfors universitet gav en översikt över vad vi för närvarande vet om smärta som biopsykosocial entitet och varför smärta tenderar att bli bestående. Smärta är alltid en personlig emotionell upplevelse som påverkas av sociala och psykologiska faktorer. Ångest och rädsla är nära sammankopplade med smärta, eftersom smärtans roll i evolutionen går ut på att skydda oss mot skada. Sömnen och upplevelser i barndomen är två faktorer som har stor betydelse för huruvida smärtan blir kronisk. En ond cirkel kan uppkomma där sömnbrist ökar smärtan och smärtan i sin tur avbryter sömnen. Negativa upplevelser i barndomen stör hjärnans stresssystem och kan leda till ångest och depression – båda riskfaktorer för kronisk smärta. Förebyggande och behandling av smärta bör rikta sig mot alla dessa biopsykosociala faktorer.

Professor **Mark J. Edwards** från King's College London inledde sitt föredrag med att fråga vad personer med funktionella symtom kan lära oss om hur vårt hälsovårdssystem fungerar och speciellt om dess tillkortakommanden. Det uppenbara svaret är att den bästa lösningen skulle vara ett system där patienten betraktades som en helhet, inte såsom nu när vart och ett organsystem tas om hand av skilda aktörer inom hälso- och sjukvården. Ett integrerat holistiskt system där både psyke och soma beaktas är de facto vad alla – läkare, skötare, patienter, allmänhet och till och med sjukhusadministratörer – strävar efter. Patienter med funktionella symtom, som inte låter sig klassificeras som antingen psykiska eller somatiska utan som både och, kan visa vägen när det gäller att bygga upp en integrerad och därmed bättre vård.

Frågan om kommunikationen från hjärnan till tarmen och vice versa via hormoner, immunsystem och mikrobiota togs upp av professor **Quasim Aziz** från Queen Mary University i London. Han talade om hur förändringar i interaktionen mellan hjärna och tarm kan leda till kronisk magsmärta. Möss som saknar bakterier i tarmen blir inte bara överkänsliga för magsmärta utan deras immunsystem blir också överaktivt. Studier av personer med irriterad tarm har visat att även om tarmen ser alldeles frisk ut kan cytokinnivåerna i tarmcellerna vara höga. Dessutom korrelerar nivåerna med intensiteten av magsmärta. De immunologiska reaktionerna i tarmen tenderar att förstärkas av aktiverade mastceller. Professor Aziz anknöt till professor Thomas Chelims-kys presentation när han nämnde att personlighetstypen inverkar på upplevelsen av smärta. Extroverta personer har en högre smärtröskel och tenderar att svara på hot genom att strida eller fly medan neurotiska personer är känsligare för smärta och svarar med en frysrespons.

Hur icke-farmakologisk behandling fungerar vid funktionella magbesvär var ämnet för professor **Gisela Chelims-kys**, Virginia Commonwealth University, Richmond, Virginia, USA, föredrag. En intervention som är riktad mot hjärnan eller nervsystemet kan ha god effekt på magbesvären. Ett exempel är den så kallade FODMAP-dieten, som inte bara lindrar magsymtom utan också minskar ångest och depression. Att hjärnan är involverad visas bland annat av att frukta-ner, som orsakar svåra magbesvär, har en annan inverkan på hjärnan hos personer med funktionella magbesvär än hos friska kontrollpersoner. Till icke-farmakologiska behandlingsmöjligheter räknas också motion, psykoterapi och vagusstimulation, av vilka de två förstnämnda inte bara lindrar magsymtomen utan också åstadkommer psykiskt välbefinnande.

Professor **Markku Partinen** från avdelningen för kliniska neurovetenskaper vid Helsingfors universitet gick i sitt föredrag in på den gåtfulla utdragna tröttheten vid postcovid och på kroniskt trötthetssyndrom/myalgisk encefalomyelit. Historiskt har ett stort antal postvirala trötthetssyndrom beskrivits, så det var ingen överraskning att sådana skulle ses också efter covid-19. Förekomsten av kroniskt trötthetssyndrom uppvisade emellertid en mycket stor variation länder emellan, vilket tyder på att inte bara biologiska faktorer utan också sociokulturella och psykologiska faktorer spelar en roll vid uppkomsten av postcovid. Professor Partinen med medarbetare har utifrån kliniska symtom kunnat indela postcovid i fyra olika typer och visat att postcovid har en bättre prognos än kroniskt trötthetssyndrom.

HANDLÄGGNING OCH VÅRD

Sessionen inleddes av professor **Judith Rosmalen** från University Medical Center Groningen i Nederländerna, som i en stor kohort och med en multidisciplinär

approach har kunnat identifiera ett flertal faktorer som ökar risken för funktionella somatiska symtom. Predisponerande faktorer är bland annat sexuella övergrepp och karaktärsdrag såsom perfektionism. Bland utlösande händelser märks skilsmässa mellan föräldrarna, en förälders död och egna negativa livserfarenheter. Symtomen löper risk att upprätthållas av överbeskyddande föräldrar, av skolfrånvaro och av inaktiv livsföring. Professor Rosmalen och medarbetare har också studerat hur upplevelser under barndomen överförs till nästa generation. Konstnären Frida Kahlos svåra livsöde fick ytterligare illustrera det psykosociala perspektivet på smärtförmåmmelser.

1 Professor **Gerd Kvale** från Universitetet i Bergen redogjorde för den så kallade fyradagarsbehandlingen som hon har utvecklat. Behandlingen var ursprungligen avsedd för patienter med tvångssyndrom men utsträcktes sedan till andra kroniska tillstånd, med anmärkningsvärt gott resultat. Fyradagarsbehandlingen fokuserar inte på patienternas tankar utan i stället på deras beteende, där målet är att skadliga beteenderitualer ska försvagas. När människor drabbas av en svår sjukdom uppvisar de ett sjukdomsbeteende som egentligen ska skydda dem mot sjukdom men i det långa loppet upprätthåller symtomen och gör sjukdomen värre. Ett sådant beteende kan åtgärdas alldeles på samma sätt som ritualerna vid tvångssyndrom och resultaten är utomordentligt goda.

Symposiet avrundades med en paneldiskussion som leddes av Markku Partinen och i vilken deltog Jon Stone, Simon Wessely, Helena Liira och **Lena Thorn**, biträdande professor i allmänmedicin vid Helsingfors universitet. Temat var de praktiska kliniska implikationerna av de senaste forskningsrönen inom området funktionella tillstånd. Att allmänläkaren är i nyckelställning när

det gäller tidig upptäckt av funktionella tillstånd framhölls kraftigt. Tidig upptäckt gynnar i hög grad prognosen. Enbart biomedicinska metoder är sällan tillräckliga vid behandlingen, utan hela spektret av psykiska och sociala faktorer ska beaktas. Ofta behövs ett multiprofessionellt team som tar sig an patienten. Av central betydelse är ett arbetssätt som utgår från respekt för patientens symtomupplevelser och som syftar till samförstånd med patienten kring en förklaring av symtomen.

AVSLUTNING

I sina avslutande kommentarer anknöt professor **Tom Pettersson** från den vetenskapliga kommittén till några av de bärande temana under symposiet och tackade därefter samtliga föredragshållare för deras sakkunniga och inspirerande insatser och publiken för aktivt deltagande. Ett särskilt tack riktade han till medlemmarna i den vetenskapliga kommittén, det vill säga överläkare **Risto Vataja**, professor Markku Partinen och biträdande professor Markku Sainio, vilkas expertis och breda internationella kontaktnät utgjorde en grundförutsättning för ett framgångsrikt symposium. Det idoga arbete som stiftelsens anställda hade lagt ner på minsta detalj av symposiet fick ett stort erkännande. Till slut tackades alla närvarande för den dynamiska och intellektuellt stimulerande atmosfär som hade varit utmärkande för hela jubileumssymposiet.

Tom Pettersson

Specialist i inre medicin och reumatologi, professor h.c.
Medlem av den vetenskapliga kommittén för jubileumssymposiet

En engelsk sammanfattning av symposiet finns tillgänglig på hemsidan gyllenbergs.fi

17

”Målet var att mångsidigt och djupgående pejla nuläget och framtida utmaningar för forskning som syftar till att förstå hur funktionella tillstånd uppkommer och hur de bäst ska diagnostiseras och behandlas.”

18 Professor Per Fink tilldelades prestigefyllt pris under stiftelsens 75-årsjubileum

Under jubileumsåret valde Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse att hedra professor Per Fink med ett unikt pris på 50 000 euro för hans livslånga arbete inom psykosomatisk medicin.

Professor Fink, som är verksam vid Aarhus Universitet i Danmark, är en internationellt erkänd expert inom området och har bedrivit forskning i över 35 år.

Psykosomatisk medicin studerar effekten av psykologiska faktorer på fysisk hälsa, och professor Finks arbete har bidragit till att öka förståelsen för hur psykiska faktorer påverkar vårt fysiska välbefinnande. Hans

hans expertis inom psykoterapi, har gjort honom till en ledande figur inom fältet. Genom åren har han publicerat ett stort antal vetenskapliga artiklar och böcker som har blivit referensverk inom psykosomatisk medicin. Hans forskning har inte bara påverkat akademiska kretsar utan också haft en praktisk inverkan på hur vården hanterar patienter med psykosomatiska besvär.

Priset delades ut i samband med stiftelsens jubileumssymposium som hölls den 19–20 september på Hanaholmen i Esbo.

”

Professor Finks arbete är ett lysande exempel på hur vetenskaplig forskning kan bidra till att förbättra människors livskvalitet och välbefinnande.

omfattande utbildning inom klinisk medicin, kirurgi, neurologi och psykiatri, samt

Stiftelsens styrelseordförande, **Per-Henrik Groop**, betonade vikten av att lyfta fram betydelsen av psykiska faktorer för fysiskt välbefinnande, särskilt i dagens samhälle där unga människor mår allt sämre på grund av krig, miljökriser och höga krav i arbetslivet och studierna. Användningen av sociala medier har också väldokumenterade effekter på den psykiska hälsan, vilket gör forskningen inom psykosomatisk medicin mer relevant än någonsin.

Groop framhöll att professor Finks arbete är ett lysande exempel på hur vetenskaplig forskning kan bidra till att förbättra människors livskvalitet och välbefinnande.

20

Signe och Ane Gyllenberg.

Tal vid Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses 75-årsjubileum²¹

Professor Per-Henrik Groop
Ordförande

Ärade medlemmar av den Gyllenbergska familjen, tidigare och nuvarande förtroendevalda, personal, mina damer och herrar,

Det är en stor ära att få hälsa er välkomna till Villa Gyllenberg för att fira Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses 75-årsjubileum. Under dessa år har stiftelsen vuxit och utvecklats, men dess grundläggande syfte är fortfarande detsamma: att stödja medicinsk forskning med fokus på psykosomatik, samt

att bevara och förkovra den konstsamling som Ane Gyllenberg sammanställde under sin livstid.

När Ane och Signe beslutade att grunda stiftelsen kunde de inte veta hur framtiden skulle se ut, men de var visionärer. De förstod tidigt behovet av att främja forskning som inte enbart fokuserade på det fysiska, utan också tog hänsyn till hur psykisk påverkan påverkar kroppen. Det är en insikt som

fortfarande är högst relevant i dagens medicinska forskning.

Ane Gyllenberg föddes 1891 och växte upp i ett hem där etik, sanning och andlighet stod i centrum. Efter en framgångsrik karriär inom bank- och fastighetsbranschen ställdes han inför ekonomiska svårigheter på 1920-talet, vilket formade hans syn på pengar och sparsamhet. Tillsammans med Signe byggde han dock upp en ny stabil ekonomi, och genom sin starka vilja och skarpa affärssinne lyckades han åter bli en framgångsrik företagare.

En avgörande händelse i familjens liv inträffade 1932, då deras efterlängtnade son Leif avled vid födseln. Sorgen påverkade hela familjen, också tvillingdöttrarna, djupt och bidrog till att Ane allt mer fördjupade sig i antroposofi. Han var övertygad om att medicin måste omfatta både det kroppsliga och det själsliga, en insikt som sedermera blev grunden för stiftelsens ändamål.

När stiftelsen grundades 1949 var dess kapital blygsamt – endast 500 Wärtsilä-aktier. Idag, 75 år senare, har stiftelsen utvecklats till en av de största privata stiftelserna i Finland. Vid vårt senaste årsmöte uppgick dess placeringstillgångar till 178 miljoner

euro, exklusive den värdefulla konstsamlingen. Det är ett bevis på den långsiktiga och kloka ekonomiska strategi som Ane lade grunden till.

Vid sidan av sitt medicinska intresse var Ane också en hängiven konstsamlare. När han på 1970-talet hade säkerställt stiftelsens ekonomiska framtid, började han planera för ett museum där hans samling skulle bevaras och göras tillgänglig för allmänheten. Resultatet är Villa Gyllenberg, en plats där konst och kultur lever vidare i enlighet med hans vision.

Att förvalta en stiftelse av denna storlek kräver ett mångsidigt och kompetent team. Det handlar inte enbart om medicinsk kunskap, utan också om konstvetenskap och ekonomisk förvaltning. Jag vill därför framföra mitt varmaste tack till alla som genom åren har bidragit till stiftelsens utveckling – styrelseledamöter, personal, forskare och konstexperter.

Signe och Ane Gyllenbergs vision lever vidare genom oss alla. Låt oss fortsätta att förvalta och utveckla deras arv med samma engagemang och framsynthet som de själva visade.

Tack!

”Grunden för hela mitt liv har varit en önskan att följa sanning och rätt.”

— ANE GYLLENBERG

Villa Gyllenberg

26

Utställningsverksamhet
1980–2024

Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses 75-årsjubileum firades på Villa Gyllenberg våren 2024 med utställningen *Schjerfbeck & mode – konst och dräkthistoria 1880–1950*. Utställningen var en braksuccé. Under mindre än fyra månader sågs utställningen av omkring 41 000 besökare, vilket är 10 000 fler besökare än vad museet någonsin haft under ett helt år! Responsen från publiken var lyrisk. Publikationen med samma namn trycktes i samarbete med förlaget Parvs i en rekordstor upplaga och ändå blev publikationen på båda språken slutsåld under ett år. Museet har ännu ett lager kvar. En orsak till utställningens popularitet är förmodligen den att det i Finland hittills inte visats utställningar i denna skala med historiska dräkter sida vid sida med bildkonst. Utställningens popularitet var glädjande för

stiftelsen och museet, som fick många nya besökare, men det var samtidigt en stor utmaning för museets publikarbetare.

Utställningen kurerades av konsthistoriker **Marja Lahelma**, dräkthistoriker **Katri Pyysalo** och museets intendent dvs. under-tecknad, som även stod för utställningskonceptet. Det var första gången som Villa Gyllenberg ställde ut historiska dräkter, vilka lånades från flera museisamlingar och privata långgivare. Textilkonservatorerna **Salme Vanhanens** och **Camilla Jakobsons** samt sömmerskan **Anna Pérez** bidrog var essentiell. Till publikationen bidrog förutom kuratorerna även dräkthistoriker **Ritva Koskennurmi-Sivonen**, Schjerfbeckexperten **Sue Cedercreutz-Suhonen** och kläddesignern **Irma Romero**, som dessutom ska-

pade en dräkt till utställningen inspirerad av **Schjerfbecks** målning *Mörk dam*. Publikationen och utställningen baserade sig delvis på stiftelsens brevsamling med omkring 250 brev från Helene Schjerfbeck till **Dora Estlander**, i vilka de diskuterar kläder och sömnad. Publikationens artiklar bidrog med ny forskning om Helene Schjerfbecks relation till modet och det finska ateljémodets historia.

Stiftelsens 75-årsjubileum och Villa Gyllenbergs växande popularitet och utveckling ger anledning till att blicka tillbaka på museets verksamhet med fokus på utställningsverksamheten.

När Villa Gyllenberg förvandlades till ett museum och galleritillbyggnaden byggdes 1977–1980 var Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses VD och Ane Gyllenbergs långvariga medarbetare pol.mag. **Hans Pipping** en nyckelperson. Hans Pipping var även museets första intendent och styrelsemedlem i stiftelsens museinämnd fram till 1996, då han fyllde 70 år. Hans Pipping och hans hustru fil.mag. **Gunn Pipping**, som hade studerat konsthistoria, var de som närmast tog hand om guidningarna fram till år 1989 då de fick förstärkning av Sue Cedercreutz-Suhonen.

Det ordnades inga tillfälliga utställningar eller offentliga evenemang på Villa Gyllenberg från museets öppnande 1980 fram till slutet av 1990-talet och hängningen förblev oförändrad. Museet var öppet två dagar i veckan men marknadsfördes inte. Detta ändrades år 1997 då stiftelsens VD **Mikael Westerback** tog över intendentskapet för museet och **Bengt von Bonsdorff**, Amos Andersons intendent som från 1978 varit suppleant i styrelsen, valdes till ordförande för museinämnden. De började lägga fram planer på hur museet kunde utvecklas. Sam-

ma år utnämndes Cedercreutz-Suhonen till chefsguide och flera nya guider anställdes. År 1992 blev **Leena Hartikainen** anställd som museets vaktmästare. Under Westerbacks tid som intendent började museiverksamheten småningom aktiveras med konstinköp, småskalig utställnings- och låneverksamhet samt många evenemang. Bengt von Bonsdorffs ursprungliga hängning i galleriet från 1980 gjordes om för första gången 1997 och små verkskyltar tillverkades för alla konstverk.

År 1998 renoverades den dittills outnyttjade andra våningen till utställningsutrymme, vilket möjliggjorde att visa små tillfälliga utställningar med inlånade verk. Den första utställningen bestod av ett tjugotal verk ur Sigurd Frosterus konstsamling som var inlånade medan Amos Andersons konstmuseum var under ombyggnad. Vernissagen 23.4.1998 var samtidigt Steinwayflygelns invigningsfest. Till följande förhandlade Bengt von Bonsdorff om lån från Gösta Serlachius stiftelse, vilket resulterade hösten 1999 i en utställning med målningar av **Marcus Collin** och **Alvar Cawén**. Utställningstexterna skrevs av Sue Cedercreutz-Suhonen. Till Villa Gyllenbergs 20-årsjubileumsmottagning 26.9.2000 fick museet låna av Serlachius även **Maria Wiiks Penséer**, **Albert Edelfelts** förarbete till *Bellman spelande luta för Gustaf III* och *G. M. Armfelt på Haga* och **Gunnar Berndtsons** *Konstkännare i Louvre*. Utställningsverksamheten i övre våningen fortsatte 2001 med inlån av 37 små konstverk från Åbo konstmuseum, *Stora konstnärers mindre verk*. **Kai Kartio** var då chef för Åbo Konstmuseum och han skrev utställningstexterna.

De första tillfälliga utställningarna med inlånade verk var alltså samarbeten med konstmuseer med snarlika samlingar. Museets besökarantal steg under årens lopp

och Sue Cedercreutz-Suhonens arbetsinsats blev intensivare efter att hon blivit fastanställd 2002. Samtidigt började Villa Gyllenberg inrikta sig på Ane Gyllenbergs favoritkonstnär Helene Schjerfbeck genom inköp och utställningar. År 2002 skapade Cedercreutz-Suhonen tillsammans med **Lea Bergström**, intendent för Hyvinge konstmuseum, en utställning i museets övre våning om Helene Schjerfbecks modeller. Utställningen bestod av fotografier av modeller och de målningar de suttit modell för. Samtidigt var de nyligen införskaffade målningarna *Flicka under björkar* och *Zigenare* (numera *Mansporträtt*) utställda i övre våningen och en film om Helene Schjerfbeck från 1980 visades. Boken *Schjerfbecks modeller* publicerades på tre språk 2003 av WSOY i samarbete med Gyllenbergs stiftelse. Efter en tid returnerades fotografilånen till Hyvinge konstmuseum och istället hängdes Schjerfbecks 48 rotogravyrer ur Stenmans Schjerfbeck-portfölj upp. Modellutställningen togs ner 2013 och rotogravyrerna något tidigare.

År 2010 var en vändpunkt i museets historia då **Jannica Fagerholm** i april tillträdde som stiftelsens VD. Hon hade stora planer på att utveckla stiftelsen och museiverksamheten. En strategi för stiftelsen började utarbetas och **Nina Zilliacus**, som tillträtt som intendent i november 2010, ledde arbetet för museistrategin. Det fanns mycket arbete att ta itu med: marknadsföringen utvecklades, ny museiteknik installerades, konstsamlingen konserverades, ett elektroniskt katalogiseringssystem togs i bruk och samlingskatalogen publicerades 2017.

I övre våningen återskapades Ane Gyllenbergs arbetsrum 2012 och dokumentärfilmen om Ane Gyllenberg och stiftelsen från samma år började visas istället för den gamla Schjerfbeck-filmen. Under Didrichsens konstmuseums grundrenovering 2013–2014 visades i övre våningen

och i Villa Gyllenbergs trädgård sammanlagt 29 målningar och skulpturer ur Didrichsens samling. Den sista utställningen med inlånade verk i övre våningen var den japanska konstnären **Tosen Iwasakis** moderna kalligrafier 2022. Med undantag av Iwasakis utställning har övre våningens utställningsrum sedan 2017 använts för permanenta historiska utställningar om Signe och Ane Gyllenberg, stiftelsen och konstsamlingen. År 2024 byggdes dessutom en permanent utställningsvitrin i Ane Gyllenbergs arbetsrum.

Under Nina Zilliacus tid som intendent började specialutställningar arrangeras regelbundet, 1–2 utställningar per år, och galleriet blev det nya utställningsutrymmet. Schjerfbecks 150-årsjubileum firades 2012 med utställningen *Om det andliga i konsten – Helene Schjerfbeck* som lockade rekordmånga besökare till museet, omkring 13 000. Museet hade haft 9000 besökare under sitt första verksamhetsår 1980, men därefter endast omkring 2000–4000 besökare per år. Detta visar att det behövs intressanta utställningar, evenemang och marknadsföring för att locka publik till museet. Besökarantalet varierade mycket fram till år 2016, varefter det har varit omkring 20 000, till stor del tack vare Museikortet som togs i bruk på museet 2016. Besökarantalet har även fluktuerat bl.a. beroende på renoveringar och pandemin. Åren 2019, 2022 och 2023 hade museet närmare 30 000 besökare. De växande besökarmängderna har möjliggjorts av den nya entrén som invigdes 2022. Enligt stiftelsens stadgar är det viktigt att museet är tillgängligt för allmänheten, men enligt museets strategi är ett möjligast stort besökarantal inte ett självändamål.

Själv började jag jobba som guide på Villa Gyllenberg 2010 och då var **Maria Vainio-Kurtakko** tf. intendent. År 2014 blev jag anställd som amanuens för att jobba med utställningar och samlingen. Jag

var då den första fastanställda på museet med museiutbildning och tidigare erfarenhet av museibranschen. Det har varit en stor utmaning att tillsammans med personalen utveckla Villa Gyllenberg till ett professionellt skött museum. En ny strategi för museet utarbetades 2016 och 2020. Museipersonalen har givetvis ökat då verksamheten vuxit, med publik- och programansvariga **Siiri Oinonen** (2017, guide sedan 2013), projektkoordinator **Gabriel-la Tjeder-Kajander** (2018, jobbar för stif-

”
Utställningen förstärker bilden av Villa Gyllenberg som ett förnyande konstmuseum, där man lyckas lyfta fram även bortglömda perspektiv i Finlands konsthistoria.

telsen och museet), museimästare **Tuomas Laatikainen** (började 2019 då Hartikainen gick i pension), och jag efterträdde Zilliacus som intendent i augusti 2018. Amanuensbefattningen gjordes till en fulltidsfastanställning 1.1.2025 (**Kira Toikka** inledde som amanuens i november 2023). Eftersom personalstyrkan fortfarande är relativt liten har utomstående kuratorer ofta anlitats för utställningar. Guiderna har alltid varit en oersättlig resurs och har ofta gjort också annat arbete än guidejobb. En yrkeskunig personal är förutsättningen för ett aktivt och professionellt fungerande museum.

Mellan specialutställningarna har den gyllenbergska samlingen varit utställd i galleriet. Under de senaste åren har *I tiden – samling Ane Gyllenberg* återkommit med

ungefär ett års intervaller. I hemmuseet har en återkommande julutställning visats sedan 2019. Ända fram till år 2022 var väggen mot caféet reserverat för Schjerfbecks verk ur stiftelsens samling.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att specialutställningarna på Villa Gyllenberg ofta har presenterat finska samlingar och konstverk som är från samma period som den gyllenbergska samlingen. Detta är en linje som vi kommer att fortsätta med, inte minst för att det inte finns särskilt många museer i huvudstadsregionen som specialiserat sig på konst från perioden 1850–1950. Den första utställningen med samtidskonst var *Mia Damberg – Shades of Memory* (2014) och anknöt till ett medicinskt symposium ordnat av stiftelsen. Därefter har två samtidskonstutställningar visats. Museet har under årens lopp stärkt sin profil som ett betydande museum för Helene Schjerfbecks konst, men har även lyft fram mindre kända konstnärskap. Under de senaste åren har museet inriktat sig på teman kring andlighet och esoterism. Dessa teman är förankrade i Signe och Ane Gyllenbergs idéer, men det finns också ett starkt intresse för dessa frågor i vår samtid. Sedan 2018 har museet satsat på utställningar som bidrar med ny forskning och museet har oftast gett ut en publikation i samband med utställningarna.

Museets utveckling har även noterats bland allmänheten, museifältet och konstkritiker. Jag avslutar med ett citat av konstkritiker **Pessi Rautio** från tidskriften *Taide* 3/2023 om utställningen *Österländsk andlighet*: ”Utställningen bara förstärker bilden av Villa Gyllenberg som ett förnyande konstmuseum, där man lyckas lyfta fram även bortglömda perspektiv i Finlands konsthistoria och inte nöjer sig med att cirkulera ämnen som redan är rätt bekanta för oss från konsthistorien.”

Lotta Nylund, intendent

01

30

02

03

04

05

31

- 01 Utställningen Schjerfbeck & mode med dräkt designad av Irma Romero.
- 02 Sigurd Frosterus konstsamling 1998.
- 03 Vernissage 14.9.1999: Collin och Cawén från Gösta Serlachius stiftelse.
- 04 Sue Cedercreutz-Suhonen och Leena Hartikainen framför utställningen om Schjerfbeck's modeller 2002.
- 05 Dräkter från Kulla gård och Albert Edelfelts porträtt av Sophie Manzey i utställningen Schjerfbeck & mode 2024.

- 01 Näyttely Schjerfbeck & muoti, jossa Irma Romeron suunnittelema puku.
- 02 Sigurd Frosteruksen taidekokoelma 1998.
- 03 Avajaiset 14.9.1999: Collin ja Cawén Gösta Serlachiuksen säätiön kokoelmasta.
- 04 Sue Cedercreutz-Suhonen ja Leena Hartikainen Schjerfbeckin mallit -näyttelyn edessä 2002.
- 05 Pukuja Kullan kartanosta ja Albert Edelfeltin muotokuva Sophie Manzeystä näyttelyssä Schjerfbeck & muoti vuonna 2024.

Villa Gyllenberg

32

Näyttelytoiminta
1980–2024

Signe ja Ane Gyllenbergin säätiön 75-vuotisjuhlaa vietettiin Villa Gyllenbergissä ke-väällä 2024 näyttelyllä *Schjerfbeck & muo-ti – taidetta ja pukuhistoriaa 1880–1950*. Näyttely oli huikea menestys: alle nel-jässä kuukaudessa se sai 41 000 kävijää, mikä oli 10 000 enemmän kuin museossa oli koskaan käynyt kokonaisen vuoden ai-kana! Yleisöpalaute oli ylistävää. Saman-nimisestä näyttelykirjasta otettiin yhteis-työssä kustantamo Parvsin kanssa kahdella kielellä ennätysuuri painos, joka myytiin vuoden sisällä loppuun. Museolla on vielä jäljellä pieni varasto. Yksi syy suureen suosioon lienee se, ettei Suomessa ollut aiem-min nähty näin laajaa näyttelyä, jossa oli-si esitelty historiallisia pukuja rinnakkain kuvataiteen kanssa. Näyttelyn suosio oli

säätiölle ja museolle ilahduttavaa, sillä se toi paljon uutta yleisöä, vaikka se samalla oli suuri haaste museon yleisötyölle.

Näyttelyn kuraattoreina toimivat taidehis-torioitsija **Marja Lahelma**, pukuhistorioit-sija **Katri Pyysalo** sekä allekirjoittanut, museon intendentti, joka myös vastasi näyt-telykonseptista. Kyseessä oli ensimmäinen Villa Gyllenbergin näyttely, jossa oli mu-kana historiallisia pukuja. Niitä lainattiin monista eri museokokoelmista sekä yksi-tyishenkilöiltä. Tekstiilikonservattoreiden **Salme Vanhasen** ja **Camilla Jakobsonin** sekä ompelija **Anna Pérezin** työpanos oli korvaamaton. Kuraattoreiden lisäksi näyt-telyjulkaisuun kirjoittivat myös pukuhis-torioitsija **Ritva Koskennurmi-Sivonen**,

Schjerfbeck-asiantuntija **Sue Cedercreutz-Suhonen** sekä vaatesuunnittelija **Irma Romero**, joka loi näyttelyyn **Schjerfbeckin Tumma nainen** -maalauksen innoittaman asun. Julkaisu ja näyttely perustuivat osit-tain säätiön kirjekokoelmaan sisältyviin noin 250 kirjeeseen, joissa Helene Schjerfbeck ja **Dora Estlander** keskustelevat vaatteista ja ompelemisesta. Julkaisun artikkelit sisäl-sivät uutta tutkimustietoa Helene Schjerf-beckin suhteesta muotiin ja suomalaisen ateljeemuodin historiasta.

Säätiön 75-vuotisjuhlavuosi sekä Villa Gyllenbergin kasvava suosio ja kehitys tar-joavat hyvän syyn tarkastella museon toimin-taa erityisesti näyttelyiden näkökulmasta.

Kun Villa Gyllenberg muutettiin museoksi ja galleriatila rakennettiin vuosina 1977–1980, avainasemassa oli valtiotieteen maisteri **Hans Pipping**, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiön toimitusjohtaja ja Ane Gyllenbergin pitkäaikainen yhteistyökumppani. Pipping toimi myös museon ensimmäisenä inten-denttinä sekä säätiön museolautakunnan jä-senenä vuoteen 1996 asti, jolloin hän täyt-ti 70 vuotta. Pipping ja hänen puolisonsa, taidehistoriaa opiskellut filosofian maiste-ri **Gunn Pipping**, toimivat museon ensisi-jaisina oppaina aina vuoteen 1989 asti, jol-loin tehtävään saatiin vahvistukseksi Sue Cedercreutz-Suhonen.

Museon avauduttua ei Villa Gyllenbergissä 1980- ja 1990-luvuilla järjestetty lainkaan vaihtuvia näyttelyitä eikä yleisötahtumia, ja ripustus pysyi muuttumattomana. Museo oli avoinna kahtena päivänä viikossa, mutta sitä ei markkinoitu. Tilanne muuttui vuon-na 1997, kun säätiön toimitusjohtaja **Mikael Westerback** otti museon intendentin teh-tävät hoitaakseen ja Amos Andersonin in-tendentti **Bengt von Bonsdorff**, joka oli ol-lut säätiön hallituksen varajäsen vuodesta

1978, valittiin museolautakunnan puheen-johtajaksi. He ryhtyivät laatimaan suun-nitelmia museon kehittämiseksi. Samana vuonna Cedercreutz-Suhonen nimitettiin pääoppaaksi, ja museoon palkattiin lisää op-paita. Vuonna 1992 museon vahtimestarik-si tuli **Leena Hartikainen**. Westerbackin intendenttikaudella museon toiminta alkoi pikkuhiljaa vilkastua: tehtiin taidehankin-toja, järjestettiin pienimuotoisia näyttelyitä ja hieman taidelainausta sekä erilaisia ta-ptahtumia. Bengt von Bonsdorffin alkupe-räinen vuoden 1980 galleriaripustus uudis-tettiin ensimmäisen kerran vuonna 1997, ja kaikkiin teoksiin tehtiin pienet teoskyltit.

Vuonna 1998 käyttämättömänä ollut toinen kerros kunnostettiin näyttelytilaksi, jossa voi-tiin järjestää lainateoksista koostuvia pieni-muotoisia vaihtuvia näyttelyitä. Ensimmäi-nessä esiteltiin noin kaksikymmentä Sigurd Frosteruksen taidekokoelman teosta, jotka olivat Gyllenbergin säätiöllä lainassa Amos Andersonin taidemuseon ollessa peruskor-jauksessa. Avajaisia vietettiin 23.4.1998, jol-loin myös Steinway-flyygeli otettiin käyttöön. Seuraavaan näyttelyyn Bengt von Bonsdorff neuvotteli teoslainoja Gösta Serlachiuksen säätiöltä, ja **Marcus Collinin** ja **Alvar Cawé-nin** maalauksia esittelevä näyttely pidettiin syksyllä 1999. Näyttelyteksteistä vastasi Sue Cedercreutz-Suhonen. Villa Gyllenbergin 20-vuotisjuhliin 26.9.2000 saatiin Serlachiuk-selta lainaksi myös **Maria Wiikin** teos *Orvok-keja ja japanilainen viuhka*, **Albert Edelfel-tin** luonnos teokseen *Bellman soittaa luuttua Kustaa III:lle ja G. M. Armfeltille Haagassa* sekä **Gunnar Berndtsonin** maalaus *Taiteen-tuntijoita Louvressa*. Vuonna 2001 pidettiin toisessa kerroksessa näyttely, johon saatiin Turun taidemuseolta lainaksi 37 pienikokois-ta teosta; näyttelyn nimeksi tuli *Suurten tai-teilijoiden pieniä teoksia*. Näyttelytekstit kir-joitti Turun taidemuseon johtajana tuolloin toiminut **Kai Kartio**.

3

Ensimmäiset lainateoksin toteutetut vaihtuvat näyttelyt syntyivät siis yhteistyönä taidemuseoiden kanssa, joiden kokoelmat olivat samankaltaisia kuin Gyllenbergillä. Vuosien mittaan kasvaneet kävijämäärät merkitsivät lisätyötä Sue Cedercreutz-Suhoselle, jonka toimi vakinaistettiin 2002. Samoihin aikoihin alkoi Villa Gyllenberg kasvattaa panostusta Ane Gyllenbergin suosikkitaiteilijaan, Helene Schjerfbeckiin, sekä teoshankintojen että näyttelyiden muodossa. Vuonna 2002 Cedercreutz-Suhonen toteutti yhdessä Hyvinkään taidemuseon intendentin **Lea Bergströmin** kanssa museon toiseen kerrokseen näyttelyn Helene Schjerfbeckin malleista. Esillä oli rinnakkain valokuvia malleista sekä maalauksista, joissa he ovat malleina. Näyttelyssä oli esillä myös kaksi uushankintaa, *Nuori tyttö koivujen alla* ja *Mustalainen* (nyk. *Miehen muotokuva*), sekä Helene Schjerfbeckistä kertova dokumenttielokuva vuodelta 1980. Vuonna 2003 WSOY julkaisi yhteistyössä Gyllenbergin säätiön kanssa kolmi-kielisen näyttelykirjan *Helene Schjerfbeck. Malleja*. Valokuvat palautettiin aikanaan Hyvinkään taidemuseoon, ja niiden tilalle ripustettiin Schjerfbeckin 48 rotogravyyriä Gösta Stenmanin Schjerfbeck-salkusta. Mallinäyttely purettiin vuonna 2013, roto-gravyyrit jo hieman aikaisemmin.

Vuosi 2010 merkitsi käännekohtaa museon historiassa, kun **Jannica Fagerholm** aloitti huhtikuussa säätiön toimitusjohtajana. Hänellä oli kauaskantoisia suunnitelmia säätiön ja museotoiminnan kehittämiseksi. Säätiölle ryhdyttiin laatimaan strategiaa, ja museon osalta strategian laatimista johti marraskuussa 2010 intendentiksi nimetty **Nina Zilliacus**. Työsarkaa riitti: markkinointia kehitettiin, museoon asennettiin uutta tekniikkaa, taidekokoelmaa konservoitiin, uusi sähköinen luettelointijärjestelmä otettiin käyttöön ja kokoelmaluettelo julkaistiin vuonna 2017.

Ane Gyllenbergin työhuone talon toisessa kerroksessa palautettiin alkuperäiseen asuunsa vuonna 2012, ja Schjerfbeckiä esitelleen elokuvan tilalle tuli samana vuonna valmistunut dokumentti Ane Gyllenbergistä ja säätiöstä. Didrichsenin taidemuseon peruskorjauksen aikana 2013–2014 oli Villa Gyllenbergin toisessa kerroksessa ja puutarhassa esillä yhteensä 29 maalaus- ja veistosta Didrichsenin kokoelmasta. Viimeisin lainateoksista koostuva näyttely toisen kerroksen tiloissa esitteli japanilaisen **Tosen Iwasakin** modernia kaligrafiaa vuonna 2022. Iwasakin näyttelyä lukuun ottamatta toisen kerroksen tiloissa on vuodesta 2017 lähtien ollut esillä Signe ja Ane Gyllenbergiä, säätiötä ja taidekokoelmaa käsitteleviä pysyviä historiallisia näyttelyitä. Lisäksi Ane Gyllenbergin työhuoneeseen rakennettiin pysyvä näyttelyvitriini vuonna 2024.

Nina Zilliacuksen intendenttikaudella erikoisnäyttelyistä alettiin järjestää säännöllisesti, 1–2 vuodessa, ja galleriasta tuli museon varsinainen näyttelytila. Helene Schjerfbeckin 150-vuotisjuhlaa vietettiin vuonna 2012 näyttelyllä *Henkisyys taiteessa – Helene Schjerfbeck*, joka houkutteli museoon ennätysuuren yleisön, noin 13 000 kävijää. Vertailun vuoksi mainittakoon, että avajaisvuonna 1980 museolla oli 9 000 kävijää, mutta sittemmin vain noin 2 000–4 000 kävijää vuositasolla. Yleisön vetämiseksi museoon tarvitaan selvästikin mielenkiintoisia näyttelyitä, tapahtumia ja markkinointia. Kävijämäärät vaihtelivat suuresti vuoteen 2016 saakka, minkä jälkeen ne ovat olleet noin 20 000 vuodessa, paljolti Museokortin ansiosta, jonka piiriin Villa Gyllenberg liittyi vuonna 2016. Kävijämääriin ovat vaikuttaneet myös esimerkiksi remontit ja koronapandemia. Vuosina 2019, 2022 ja 2023 museossa vieraili lähes 30 000 kävijää. Kävijämäärän kasvun on mahdollistanut vuonna 2022 avattu museon uusi sisäänkäynti. Säätiön säännöissä

korostetaan museon saavutettavuutta, jossakaan kävijämäärien maksimointia ei nähdä museon strategiassa itsetarkoituksena.

Itse aloitin työt Villa Gyllenbergissä oppaana vuonna 2010 **Maria Vainio-Kurtakon** ollessa vt. intendentti. Vuonna 2014 minut palkattiin amanuenssiksi näyttely- ja kokoelmatyöhön. Olin tuolloin museon ensimmäinen vakituinen työntekijä, jolla oli museokoulutus ja aiempaa kokemusta museotyöstä. Villa Gyllenbergin kehittäminen yhdessä muun henkilökunnan kanssa ammattimaisesti johdetuksi museoksi on ollut suuri haaste. Museolle laadittiin uusi strategia 2016 ja 2020. Toiminnan laajentuessa on myös henkilökuntaa tullut lisää: yleisöpalveluvastaavana toimii **Siiri Oinonen** (2017, oppaana vuodesta 2013), projektikoordinaattorina **Gabriella Tjeder-Kajander** (2018, työskentelee sekä säätiölle että museolle), museomestarina **Tuomas Laatikainen** (aloitti 2019 Hartikaisen jäätyä eläkkeelle) ja itse seurasin Zilliacusta intendenttinä elokuussa 2018. Amanuenssin toimi vakinaistettiin täysipäiväiseksi 1.1.2025 (**Kira Toikka** aloitti amanuenssin marraskuussa 2023). Koska henkilöstöä on edelleen verrattain vähän, on näyttelyihin usein palkattu ulkopuolisia kuraattoreita. Oppaat ovat aina olleet korvaamaton voimavara ja ovat usein tehneet muutakin kuin varsinaista opastustyötä. Ammattitaitoinen henkilökunta on aktiivisen ja ammattimaisen museon perusedellytys.

Erikoisnäyttelyiden välillä on galleriasa esitelty säätiön taidekokoelmaa. Viime vuosina Ane Gyllenbergin kokoelmaa esittelevä kokonaisuus *Ajan hengessä* on ollut näytteillä noin vuoden välein. Kotimuseossa on pidetty jokavuotinen joulunäyttely vuodesta 2019 lähtien. Kahvilaan rajautuva gallerian seinä oli vuoteen 2022 asti varattu säätiön omistamien Schjerfbeckin teosten esittelyä varten.

Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että Villa Gyllenbergin erikoisnäyttelyissä on keskitytty suomalaisiin taidekokoelmiin ja teoksiin, jotka ovat samalta aikakaudelta kuin Gyllenbergin oma taidekokoelma. Tätä linjaa aiomme jatkaa myös tulevaisuudessa, etenkin kun pääkaupunkiseudulla ei ole kovin monta museota, jotka olisivat erikoistuneet vuosien 1850–1950 taiteeseen. Ensimmäinen nykytaiteen näyttely Villa Gyllenbergissä oli lääketieteellisen symposiumin yhteydessä pidetty *Mia Damberg – Shades of Memory* (2014). Sittemmin museo on järjestänyt kaksi muutakin nykytaiteen näyttelyä. Villa Gyllenberg on vuosien mittaan vahvistanut profiiliaan merkittävänä Helene Schjerfbeckin taiteeseen erikoistuneena museona, samalla kun se on nostanut esiin myös vähemmän tunnettuja taiteilijoita. Viime vuosina näyttelyt ovat teemoiltaan keskittyneet henkisyyteen ja esoteerisiin aiheisiin, jotka kumpuavat toisaalta Signe ja Ane Gyllenbergin ajatusmaailmasta, mutta kiinnostavat myös tämän päivän yleisöä. Vuodesta 2018 lähtien museo on panostanut näyttelyihin, jotka tuovat uutta tutkimustietoa, ja useimmiten näyttelyihin on liittynyt myös näyttelyjulkaisu.

Museon kehitys on pantu merkille sekä yleisön että museokentän ja taidekriitikoiden keskuudessa. Lopetan puheenvuoroni sitaattiin taidekriitikko **Pessi Raution** tekstistä *Taide*-lehden numerossa 3/2023 koskien näyttelyä *Idän henkisyys*: ”Näyttely vain vahvistaa kuvaa Villa Gyllenbergistä uudistuvana taidemuseona, jossa pystytään nostamaan esille unohtuneitakin kulmia Suomen taidehistoriasta, eikä tyydytä pyörittämään aiheita, jotka meille ovat taidehistoriasta jo varsin tuttuja.”

Lotta Nylund, intendentti
Käännös: Tomi Snellman

Villa Gyllenbergs utställningar

Villa Gyllenbergin näyttelyt

36

Sigurd Frosterus konstsamling <i>Sigurd Frosteruksen taidekokoelma</i>	övre vän. toinen kerros	24.4.1998–våren 1999 24.4.1998–kevät 1999
Målningar av Collin och Cawén från Gösta Serlachius stiftelse <i>Collinin ja Cawénin maalauksia</i> <i>Gösta Serlachiuksen säätiön kokoelmasta</i>	övre vän. toinen kerros	14.9.1999–31.12.2000
Stora konstnärers mindre verk <i>Suurten taiteilijoiden pieniä teoksia</i>	övre vän. toinen kerros	15.2.2001–2002
Helene Schjerfbeck's inspirerande modeller <i>Helene Schjerfbeckin inspiroivat mallit</i>	övre vän. toinen kerros	4.9.2002–mars 2013 4.9.2002–maalisk. 2013
Gösta Stenmans Schjerfbeck-portfölj <i>Gösta Stenmanin Schjerfbeck-salkku</i>	övre vän. toinen kerros	nov. 2004–2012 marrask. 2004–2012
Om det andliga i konsten – Helene Schjerfbeck <i>Henkisyys taiteessa – Helene Schjerfbeck</i>	galleriet galleria	29.2–20.5.2012
Verk ur Didrichsens konstmuseums samling <i>Teoksia Didrichsenin taidemuseon kokoelmasta</i>	övre vän. toinen kerros	april 2013–juni 2014 huhtik. 2013–kesäk. 2014
Pärlor – Samling Wulff <i>Helmiä – Kokoelma Wulff</i>	galleriet galleria	26.2–25.6.2014
Mia Damberg – Shades of Memory	galleriet galleria	17.9.2014–18.1.2015
Maskerader, cirkusnöjen och gatukonst <i>Naamiaisia, sirkushuveja ja katutaidetta</i>	galleriet galleria	16.9.2015–3.1.2016
Samlandets fascination och nätverk i konsten – UPM-Kymmenes kulturstiftelses jubileumsutställning <i>Keräilyn lumoa ja taiteen verkostoja –</i> <i>UPM-Kymmenen kulttuurisäätiön juhlanäyttely</i>	galleriet galleria	22.3–22.6.2016

37

Konst på papper <i>Taidetta paperilla</i>	galleriet galleria	3.8.2016–5.3.2017
Ane Gyllenberg – En samlares självständighet <i>Ane Gyllenberg – Keräilijän itsenäisyys</i>	galleriet galleria	29.3–29.10.2017
Basutställning om Ane Gyllenberg och stiftelsen <i>Perusnäyttely Ane Gyllenbergistä ja säätiöstä</i>	övre vän. toinen kerros	29.3.2017–12.10.2020
Plock ur den gyllenbergska samlingen <i>Poimintoja Gyllenberg-säätiön kokoelmasta</i>	galleriet galleria	22.11.2017–25.3.2018
Wäinö Aaltonen – Känd och okänd <i>Wäinö Aaltonen – Tuttu ja tuntematon</i>	galleriet galleria	11.4–14.10.2018
Novembergruppen <i>Marraskuun ryhmä</i>	galleriet galleria	3.11.2018–24.2.2019
Sigrid Schauman – Konst som gestaltad känsla <i>Sigrid Schauman – Taide tunteiden kuvana</i>	galleriet galleria	20.3–4.8.2019
SCHJERFBECK – bland andra. Den gyllenbergska samlingen <i>SCHJERFBECK – muiden muassa Gyllenbergin kokoelma</i>	galleriet galleria	15.8.2019–18.3.2020
Vägen till dold kunskap <i>Salatun tiedon tie</i>	galleriet galleria	3.6–11.10.2020
Individ och andlighet. Från Albert Edelfelt till Helene Schjerfbeck. Gyllenbergs samling	Thielska galleriet, Stockholm	19.6–26.9.2021
I tiden. Samling Ane Gyllenberg <i>Ajan hengessä. Kokoelma Ane Gyllenberg</i>	galleriet galleria	2.2–10.4.2022
Torsten Wasastjerna – Sagornas och fantasins värld <i>Torsten Wasastjerna – Satujen ja fantasian maailma</i>	galleriet galleria	11.5–11.9.2022
Tosen Iwasaki. The Sense of Wonder VIII – Rak linje <i>Suora viiva</i>	övre vän. toinen kerros	15.10.2022–8.1.2023
I tiden. Samling Ane Gyllenberg <i>Ajan hengessä. Kokoelma Ane Gyllenberg</i>	galleriet galleria	15.10.2022–26.3.2023
Österländsk andlighet <i>Idän henkisyys</i>	galleriet galleria	26.4–13.8.2023
Werner von Hausen – en bortglömd klassiker <i>Werner von Hausen – unohdettu klassikko</i>	galleriet galleria	13.9.2023–14.1.2024
Till vetenskapens och mänsklighetens bästa <i>Tieteen ja ihmiskunnan hyväksi</i>	övre vän. toinen kerros	21.5.2024–
Schjerfbeck & mode – konst och dräkt historia 1880–1950 <i>Schjerfbeck & muoti – taidetta ja pukuhistoriaa 1880–1950</i>	galleriet, hemmet galleria, koti	14.2–9.6.2024
I tiden. Samling Ane Gyllenberg <i>Ajan hengessä. Kokoelma Ane Gyllenberg</i>	galleriet galleria	26.6–29.9.2024
Jarmo Mäkilä – Jag är många <i>Jarmo Mäkilä – Minä olen monta</i>	galleriet galleria	23.10.2024–2.3.2025

Besökarnas kommentarer om utställningen *Jarmo Mäkilä — Jag är många*
Kävijöiden kommentteja Jarmo Mäkilä — Minä olen monta -näyttelystä

”Mäkiläs utställning
fantastisk. Tack.”

Jarmo Mäkilä — Jag är många sträckte sig även till museets trädgård.
Skulpturen *Orakel* placerades i sunken garden.
Jarmo Mäkilä — Minä olen monta ulottui myös museon puutarhaan.
Oraakkeli-veistos löysi paikan sunken gardenista.

Jarmo Mäkilä, *Förlorade pojkar*, 2024, olja på duk, i konstnärens ägo.
Jarmo Mäkilä, *Kadonneet pojat*, 2024, öljy kankaalle, taiteilijan omistuksessa.

Kävijöiden kommentteja Jarmo Mäkilä — Minä olen monta -näyttelystä

”Todella syvästi koskettava
Jarmo Mäkilän näyttely.
Kiitos! Raskaalle viikolle
paras mahdollinen päätös.”

”Todella hienosti ja
monipuolisesti toteutettu.
Toi iloa, valoa, varjoja
päivään. Kiitos!”

Besökarnas kommentarer om utställningen *Schjerfbeck & mode*
Kävijöiden kommentteja Schjerfbeck & muoti -näyttelystä

”Utställningen supervacker vilket
ännu gör det så fint då solen råka
titta fram. 10 +”

”Aivan ihana näyttely. Kiitos kun olitte niin
upeasti tuoneet myös vaatteet ja asusteet mukaan.
Kerrassaan hurmaavaa <3”

”Than harvinaisen onnistunut näyttely.
Suurkiitos!”

”Vaihtuva näyttely Schjerfbeck ja muotiin liittyen
oli valovoimainen yhdistelmä! Itse museoalan
ihmisenä toivon aina uusia näkökulmia ja
virkistäviä näyttelyitä. Tämä on oikein onnistunut
näyttely. Pukuhistoria kiinnostaa suurta yleisöä!”

”Recent Fashion exhibition is a perfect
combination of Fashion development in
Europe and Finland. Certainly Schjerfbeck's
paintings give very special effect to the whole
exhibition. Thanks a lot for your work.”

Program på Villa Gyllenberg

44

*Ohjelmaa
Villa Gyllenbergissä*

2024

45

Ingick i museets inträdesbiljett
Sisältyi museon pääsymaksuun

24.2
Helene Schjerfbeck ja muoti
Marja Lahelma

2.3
Muodin ja naisten tarinoita
Katri Pyysalo

9.3
Redingotesta smokkiin
– miesten pukeutuminen
1900-luvun alussa
Lassi Patokorpi

23.3
Eleganssia maailmalta
– juhlapukeutumisen
muuttuminen kahvittelusta
cocktail-tilaisuuksiin
Mirva Saukkola

6.4
Suomalainen ateljeemuoti ja
ranskalainen haute couture
Ritva Koskennurmi-Sivonen

13.4
Constantin Guys Helene
Schjerfbeckin inspiraation
lähteenä
Sue Cedercreutz-Suhonen

20.4
Vintagemuotishow
2 visningar / 2 näyttöstä
Juontaja: *Katri Pyysalo*, Mallit:
Iida Arvola, Maarit Berg,
Wilhelmina af Fera, Sylvie
Fraboulet-Jussila, Marta
Laatikainen, Ida Lindgren, Ane
Orue-Etxebarria Apellaniz,
Veera Pulkkinen, Emmi
Rautiainen, Saimi Tanner,
Salme Vanhanen, Puvut: Play
it again, Sam (Arja Könönen,
Camilla Jakobson) sekä
mallit, Meikit ja hiukset: Stadin
ammattiopisto

18.5
Vintage elämäntapana
-paneeli
Lotta Nylund (juontaja), Lassi
Patokorpi, Arja Könönen, Sylvie
Fraboulet-Jussila

15.8
Taiteiden yö
Olivia Moss, Kumi Shimozaki

31.8
Arvoituksellinen
Venetsialaisen naisen
muotokuva
Lotta Nylund

8.9
Katajanokan musikit
Tuula Paavola, Sami
Junnonen, Tuomas Turriago

14.9
Helene Schjerfbeck
ja moderni nainen
Lotta Nylund

15.9
Sibelius-Akatemian
kamarimusiikkikonsertti
Ella Griinari, Emmi Peltola,
Alexander Pozdniakovas,
Auroora Perttunen, Wilhelm
Pilch

3.11
Sibelius-Akatemian
kamarimusiikkikonsertti
Kirsti Manninen, Sofia Vinkel

10.11
Between your beauty and
my heart. Suomalaisia ja
amerikkalaisia lauluja
Bethany Coffland, Collin
Hansen

16.11
Taiteilijan ja kuraattorin
näyttelyesittely
Jarmo Mäkilä, Timo Valjakka

24.11
Sibelius-Akatemian
kamarimusiikkikonsertti
Clara Berná Rodriguez,
Sofia Vinkel, Liisa Smolander

8.12
Sibeliuksen sävelissä
Leena Jaakkola, Samuli
Peltonen, Sanna Vaarni

Evenemang med tilläggsavgift
Lisämaksulliset tapahtumat

24.5
Tapiola Sinfonietta:
Kamarimusiikkia Villa
Gyllenbergissä I: Tanssi

25.5
Tapiola Sinfonietta:
Kamarimusiikkia Villa
Gyllenbergissä II: Helmiä

26.5
Tapiola Sinfonietta:
Kamarimusiikkia Villa
Gyllenbergissä III: Folk

27.10
Punavuoren kamarimusiikki
Inmo Yang

13.11
Kauniaisten musiikkijuhlat:
Huvilasarja III

02

03

01

01 Besökarna köade in till Schjerfbeck & mode
-utställningen, som lockade totalt över
41 000 besökare.

02 Modellerna som uppträdde på
modevisningarna 20.4.2024 samt Arja
Könönen (längst till höger) och Camilla
Jakobson (längst till vänster) från
vintagebutiken Play it again, Sam.

03 Konstnären Jarmo Mäkilä.

01 Kävijät jonottivat yli 41 000 kävijää
houkutteleeeseen Schjerfbeck & muoti
-näyttelyyn.

02 Mallit, jotka esiintyivät muotinäytöksissä
20.4.2024, sekä vintageliike Play it again,
Samin Arja Könönen (ensimmäinen oikealta)
ja Camilla Jakobson (ensimmäinen
vasemmalta).

03 Taiteilija Jarmo Mäkilä.

Stiftelsens styrelse

Ordförande

Professor Per-Henrik Groop

Viceordförande och skattmästare

ED, DI Kaj Hedvall

Ordinarie ledamöter

FM Berndt Arell

Docent Henrik Enckell

Vicehäradshövding Susanne

Homén-Lindberg

Docent Ruth Illman

FM Kai Kartio

Docent Minna Sarantola-Weiss

Docent Taisto Sarkola

Docent Viveca

Söderström-Anttila

Biträdande professor Lena Thorn

ED Hanna Westman

MUSEINÄMNDEN

Ordförande

FM Berndt Arell

Professor Per-Henrik Groop

Docent Ruth Illman

FM Kai Kartio

Docent Minna Sarantola-Weiss

51

FINANSRÅDET

Ordförande

ED, DI Kaj Hedvall

Professor Per-Henrik Groop

Vicehäradshövding Susanne

Homén-Lindberg

ED Hanna Westman

MEDICINSKA SAKKUNNIGNÄMNDEN

Ordförande

Professor Per-Henrik Groop

Docent Henrik Enckell

Docent Taisto Sarkola

Docent Viveca

Söderström-Anttila

Biträdande professor Lena

Thorn

Stiftelsens personal

52

53

STIFTELSEN

Verkställande direktör
Jannica Fagerholm

Ekonomiansvarig
Wilhelm Sjöberg

**Stipendie- och
kommunikationsansvarig**
Antonia Laszlo

VILLA GYLLENBERG

Intendent
Lotta Nylund

**Publik- och
programansvarig**
Siiri Oinonen

Museimästare
Tuomas Laatikainen

Projektkoordinator
Gabriella Tjeder-Kajander

Amanuens
Kira Toikka

Museets guider 2024 Helmi Anttila, Ida Arvola, Siiri Drake, Ari Kovero, Linda Leskinen (fram tills maj 2024), Ida Lindgren, Veera Pulkkinen (4.3–31.8.2024), Pia Sipiläinen, Suvi Toivanen (fram till 1.12.2024), Leena Vaskin, Oona Örmä

Från vänster Jannica Fagerholm, Tuomas Laatikainen, Antonia Laszlo, Lotta Nylund, Siiri Oinonen, Wilhelm Sjöberg, Gabriella Tjeder-Kajander, Kira Toikka

Verksamhets- berättelse 2024

55

År 2024 firade Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse sitt 75-årsjubileum, då det förflutit 75 år sedan stiftelsens stiftelseurkund undertecknades 28.8.1949.

Jubileet uppmärksammades inom den medicinska understödsverksamheten med en större stipendieutdelning, en jubileumsdonation till universitet, ett medicinskt symposium och utdelning av jubileumspris. Inom museiverksamheten anordnades ett antal utställningar, programverksamhet och en ny minnesutställning över Signe och Ane Gyllenbergs livsgärning, vilket lockade ett rekordantal besökare till Villa Gyllenberg. Stiftelsens ändamål och verksamhet kommunicerades aktivt genom en presentationsfilm, artiklar, annonsering och aktiviteter på sociala medier.

Förverkligandet av syftet

Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses ändamål är enligt stiftelsens stadgar att

understötta medicinsk och därtill ansluten naturvetenskaplig forskning, särskilt på området för hur det fysiska och människans fysiska funktioner påverkas av det andliga och själsliga samt på blodforskningens område

och i andra hand

upprätthålla och förkovra en konstsamling, omfattande företrädesvis alster av inhemsk målarkonst och skulptur.

Stiftelsens ändamål förverkligas:

genom beviljande av stipendier eller forskningsunderstöd, bekostande av forskningsresor samt utgivande av medicinsk eller därtill ansluten naturvetenskaplig litteratur;

och

genom anskaffande av konstverk till en konstsamling, som öppethålles för allmänheten.

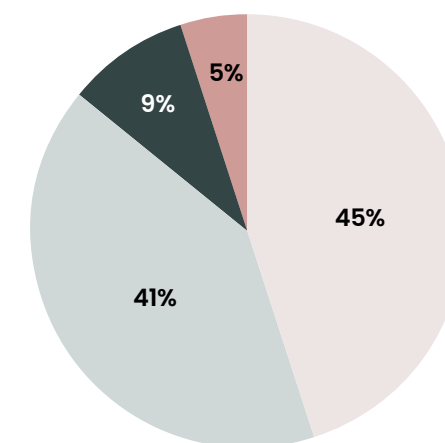
De medicinska understöden utdelas av styrelsen på basen av ansökningar eller i särskilda fall på basen av övriga beslut.

Museiverksamheten förverkligas genom att upprätthålla och utveckla konstmuseet Villa Gyllenberg samt genom att utöka konstsamlingen.

År 2024 använde stiftelsen 4 916 326 euro till att förverkliga syftena. I beloppet ingår konstinköp om 1 086 258 euro.

MEDEL ANVÄNDA FÖR FÖRVERKLIGANDET AV STIFTELSENS SYFTEN 2024

4,9 m EUR

● Medicinsk understödsverksamhet ● Museiverksamhet
● Personalkostnader ● Övriga kostnader

57

Den ordinarie stipendieutdelningen för två-årsperioden 2024–2025 uppgår till 2 993 230 euro, då 300 000 euro reservrats för antroposofiska fortbildnings- och projektstipendier i utdelningen 2025. Detta är en ökning med 11 % från perioden 2022–2023. Därtill beviljades år 2024 universitetsunderstöd om 500 000 euro. Kostnaderna för psykosomatiskt medicinskt symposium och jubileumspriset uppgick till 187 274 euro.

Museiverksamheten på Villa Gyllenberg präglades av hög aktivitet med fem specialutställningar som pågick under året. Museet besöktes av 56 061 personer vilket är dubbelt mer än något tidigare år.

Räkenskapsperiodens resultat uppgick till 14 968 978 euro.

Stiftelsen arbetar enligt anvisningen God förvaltning i stiftelser utgiven av föreningen Stiftelser och fonder rf. För ekonomiska åtgärder med närståendekretsen redogörs i denna verksamhetsberättelse och även i not 3.

DEN MEDICINSKA UNDERSTÖDSVERKSAMHETEN 2024

På förslag av medicinska sakkunnigämnden beslöt stiftelsens styrelse på sitt årsmöte den 20.5.2024 att utdela 189 stipendier om totalt 2 693 230 euro för psykosomatisk och därtill ansluten medicinsk forskning och antroposofisk medicinsk forskning och fortbildning. För forskning beviljades 2 375 000 euro fördelat på 130 stipendier. Hälften av det beviljade beloppet är kostnadsfört år 2024. För antroposofisk fortbildning och projektverksamhet år 2024

beviljades 59 ansökningar om 318 230 euro. Stiftelsen mottog 360 ansökningar och det totala ansökta beloppet var 7 868 961 euro. De beviljade stipendierna utgjorde 34 % av det ansökta beloppet. Därtill reserverades 300 000 euro för fortbildnings- och projektstipendier 2025. Stipendierna utlystes med annonser i Hufvudstadsbladet, Helsingin Sanomat, Åbo Underrättelser och Vasabladet. Information om stipendieansökningen infördes också i stipendiedatabasen Aurora och på sociala medier och stiftelsens hemsida.

Inför stipendiebehandlingen beredde kansliet behandlingen av fortbildnings- och projektstipendierna. De medicinska sakkunniga föredrog forskningsansökningarna vid behandlingsmötet. Behandlingen av stipendierna genomfördes enligt utsatt tidtabell.

50 Inom Allmänna fonden var antalet ansökningar gällande stressrelaterad forskning stor. Särskilt forskning om sömn, ångest och mental hälsa hos både unga och vuxna visar en stadig tillväxt.

Ett understöd om 30 000 euro beviljades för forskning om sambandet mellan depression, optimism och människans mikrobiom. Ett understöd om 25 000 euro beviljades för forskning kring tidiga psykiska riskfaktorer för minnessjukdomar. Inom Steinerfonden beviljades stöd till forskning om musikens betydelse. Ett understöd om 30 000 euro tilldelades för forskning om musikaliska vägar till välbefinnande.

Stiftelsens 75-årsjubileum uppmärksammades under 2024 med flera höjdpunkter. Utöver den årliga stipendieutdelningen arrangerades det medicinska symposiet *Psychosomatic Medicine Revisited*, på Hana Holmen i september. Symposiet gav en omfattande bild av hur den vetenskapliga forskningen inom psykosomatiken har utvecklats under de senaste decennierna.

Programmet var uppbyggt i fyra sessioner under två dagar: *Introduction, Mechanisms, Clinical syndromes samt Clinical care and management of functional disorders*. Key-note-talare var bland annat professorerna Peter Fonagy, Richard Davidson, Peter Henningsen och Sir Simon Wessely, som hör till de mest kända namnen inom området. Symposiet väckte stort intresse och var fullbokat med 200 deltagare och över 50 personer på väntelistan, vilket tydligt visar ämnets relevans och betydelse.

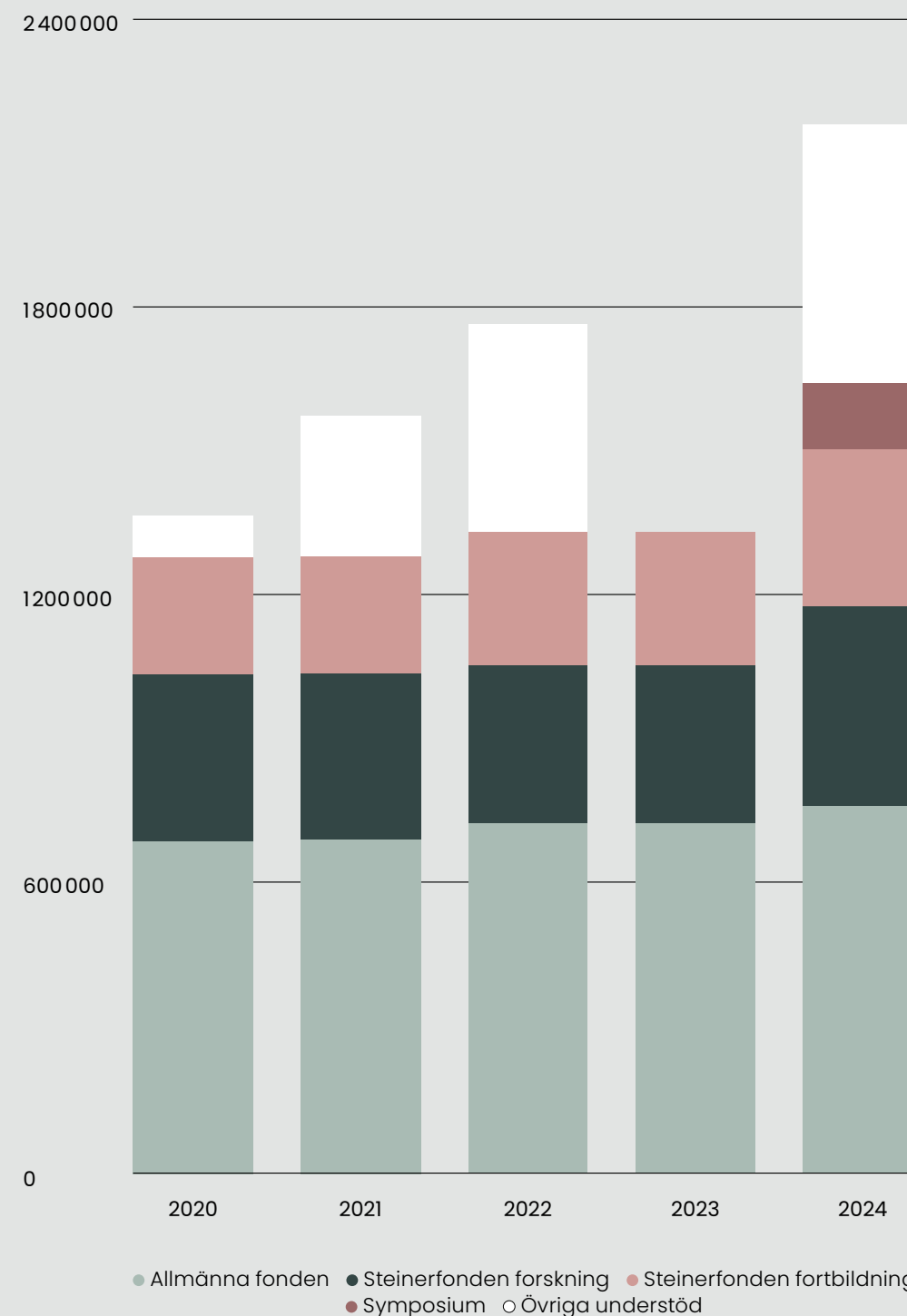
I samband med symposiet utdelades ett jubileumspris på 50 000 euro som erkännande för betydande arbete inom psykosomatik till Professor **Per Fink** från Aarhus Universitet i Danmark. Fink är en internationellt erkänd ledande expert inom psykosomatisk medicin och har bedrivit forskning inom området under 35 års tid. Han har en omfattande utbildning inom klinisk medicin, kirurgi, neurologi och psykiatri och blev specialläkare i psykiatri år 1996.

Stiftelsen avslutade jubileumsåret med en donation på 500 000 euro för psykosomatisk forskning. Donationen tilldelades två universitet: 300 000 euro till Turun Yliopisto för forskningsprojektet *Modellering av mekanismerna mellan psykiska och somatiska sjukdomar med hjälp av helkroppspositronemissionstomografi* och 200 000 euro till Oulun yliopisto för forskningsprojektet *Åldrandet, psyket och hjärnan*. Redovisningen av stipendierna från utdelning 2022–2023 granskades av nämndens medlemmar. Inkommen redovisning för tidigare stipendium är en förutsättning för utbetalning av nytt stipendium. Stipendierna informeras därtill att uteblivna redovisningar kan ge upphov till krav på återbetalning av stipendiet. Stipendierna meddelades automatiskt om uteblivna redovisningar.

Artikelintervjuer i serien Kunskapens ansikten har publicerats på stiftelsens hemsida

MEDICINSK UNDERSTÖDSVERKSAMHET 2020–2024

EUR

och i stiftelsens sociala medier. I serien presenteras forskare och universitet för vilka stiftelsen beviljat en professur eller donation. Bloggtexter med ett antal stipendiater har presenterats i stiftelsens sociala medier.

MUSEIVERKSAMHETEN 2024

Villa Gyllenberg hade 56 061 besökare år 2024, vilket är dubbelt så många besökare som någonsin förut.

I januari avslutades utställningen *Werner von Hausen – en bortglömd klassiker* (13.9.2023–14.1.2024).

Årets stora dragplåster var utställningen *Schjerfbeck & mode – konst och dräkthistoria 1880–1950* som presenterade 63 konstverk, varav 20 av Helene Schjerfbeck, sida vid sida med 36 historiska dräkter och ett antal accessoarer. Utställningen sträckte sig från galleriet till hemmuseet. Det var den första utställningen med mode på Villa Gyllenberg och den hittills största utställningen med konst och historiskt mode som visats i Finland. Utställningen kurerades av docent i konsthistoria Marja Lahelma, modehistoriker Katri Pyysalo och Villa Gyllenbergs intendent Lotta Nylund. I samband med utställningen publicerades en bok på finska och svenska i samarbete med förlaget Parvs. Utställningen lockade 41 142 besökare.

Utställningens kringprogram bestod av sex föreläsningar, två vintagemodevisningar och en paneldiskussion kring mode.

Museets öppethållningstider utökades för *Schjerfbeck & mode*-utställningen och museet var öppet onsdag-torsdag kl. 12–17 och lördag-söndag kl. 11–17. De sista två veckorna hade museet öppet onsdag-söndag kl. 11–18. Totalt ordnades 162 bokade guidningar under utställningen.

I anslutning till stiftelsens 75-års jubileumsfest 21.5 öppnades i museets övre våning

en ny permanent utställning som ger besökarna information om familjen Gyllenberg, hemmet, konstsamlingen, trädgården samt Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse. En vitrin byggdes i Ane Gyllenbergs arbetsrum för att kunna ställa ut historiska föremål. I det så kallade grönrummet placerades en pekplatta så att besökarna kan bläddra i digitala bilder av gamla fotografier från Villa Gyllenberg.

Under sommaren visades den återkommande samlingsutställningen *I tiden. Samling Ane Gyllenberg* (26.6.–29.9.2024). Utställningen sågs av 7 038 besökare. I samband med utställningen ordnades två föredrag med anknytning till den gyllenbergiska samlingen.

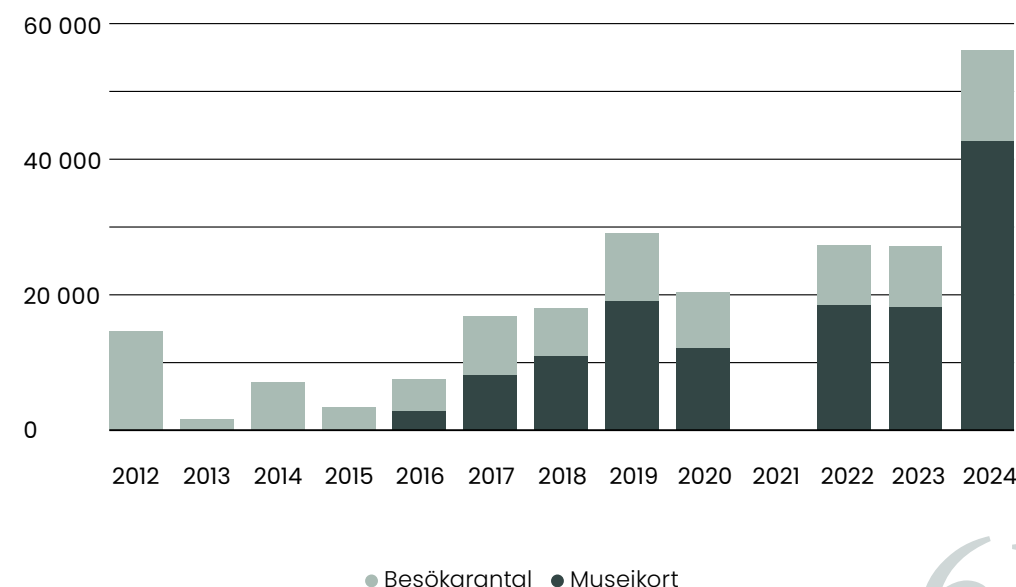
På hösten öppnades Villa Gyllenbergs tredje samtidskonstutställning, *Jarmo Mäkilä – Jag är många* (23.10.2024–2.3.2025). Till utställningen hade kurator Timo Valjakka tillsammans med Jarmo Mäkilä valt 27 av konstnärens verk som visades tillsammans med 15 verk ur den gyllenbergiska samlingen. Utställningen bestod främst av målningar, men även skulpturer som visades utspridda i museet och dess trädgård, samt en unik och platsspecifik installation och ett videoverk.

Kring julen visades den återkommande utställningen *Jul på Villa Gyllenberg* (23.11.2024–5.1.2025) i hemmuseet och den sågs av 3 678 personer. I samband med utställningen ordnades en dag med fritt inträde och julsånger uppförda av Akademiska damkören Lyrans kvartett.

Samlingspolitiken fortskred med utarbetning av principer och processbeskrivningar för vård av samlingarna. En konserveringsplan och en plan för dokumentation av samlingarna utarbetades.

Projektet att undersöka och konservera äldre europeiska målningar i konstsamlingen

MUSEETS BESÖKARANTAL 2012–2024

fortsatte med konservering (Olli Poijärvi, Consart) och tekniska undersökningar av Domenico Tintoretts *Porträtt av venetiansk dam* (ca 1597–1600).

Stiftelsens konstsamling utökades med sex konstverk under år 2024. Stiftelsen fick emot två små oljemålningar som donation av Signe och Ane Gyllenbergs barnbarn Berndt Hess: *Ett sjölandskap* av Mikael Stanowsky, som är den första målningen som Ane Gyllenberg köpt 1909, och en souvenir från parets resa till Capri 1934. Målningarna är utställda i den nya vitrinen i Ane Gyllenbergs arbetsrum. Stiftelsen köpte tre målningar: Helene Schjerfbeck's *Dam i svart och rött* (ca 1928–1930, olja på duk), Verner Tho-

més *Porträtt av Dora Estlander* (1910, olja på duk) och Helene Schjerfbeck's *Flyende grevinna* (1917, kol, akvarell och gouache på papper). Därtill köptes Sigrid af Forselles terrakottaskulptur (1896) föreställande en knäböjande man och utgör det första verket av konstnären i samlingen.

Stiftelsen lånade ut sammanlagt 20 konstverk ur samlingen, varav tre målningar till Föreningen finländska konststiftelsers utställning *Det lyssnande ögat* i Ekenäs (16.5–15.9.2024). Tre målningar av Fanny Churberg lånades till Sverige till Sven Harrys konstmuseums utställning *Carl Fredrik Hill och Fanny Churberg* (19.4–15.9.2024). Villa Gyllenbergs utställning *Österländsk andlighet*

återskapades på Tikanoja konsthem i Vasa (17.5–27.10.2024) och stiftelsens målningar av Ilona Harima var utställda där.

Museet erbjöd sina besökare ett mångsidigt konsertprogram med totalt sex konserter som ordnades under museets öppethållningstid. Tre av dessa konserter utgjorde en serie, där Sibelius-Akademins studenter uppträdde och i dessa ensembler ingick stipendiaterna som spelar på instrumenten som är i stiftelsens ägo. Minna Pensola som innehar stiftelsens Bergonzi-violin uppträdde för inbjudna gäster på museet i samband med stiftelsens 75-årsjubileum i maj. Därtill ordnades några konserter utanför öppethållningstiderna, bl.a. med Tapiola Sinfonietta.

Museet bjöd på fritt inträde under Kristihimmelsfärdsdag 9.5, Finska bildkonstens dag 10.7, Konstens natt 15.8 och första advent 1.12.

Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse är medlem i den internationella museiorganisationen ICOM, Finlands museiförbund och Föreningen Finländska Konststiftelser r.f. Därtill har museet ett samarbete mellan hemmuseerna i huvudstadsregionen (SAM Helsinki) och Bredvikens museer.

Under våren togs ett nytt audiosystem i bruk för beställda guidningar under öppettider. I september installerades UV-skyddsfilm i galleriets övre fönster och övre våningens arbetsrum. Under hösten återupptogs planerna på en ny garagebyggnad.

I trädgården planterades en rosenbuske till minne av under året bortgångna guiden Linda Leskinen. Trädgårdens rabatter fick en del tilläggsplanteringar i maj och i samband med stiftelsens jubileumsfest planterades två äppelträd på den nedre gården som en vinkning till den fruktträdgård som fanns på tomten under Signe och Ane Gyllenbergs tid.

EKONOMI OCH PLACERINGAR

Enligt stiftelsens placeringspolitik präglas förvaltningen av stiftelsens placeringsförmögenhet, liksom hela stiftelsens verksamhet, av långsiktighet. Målet är att uppnå en god riskjusterad totalavkastning över konjunkturcyklerna. Avkastningen på placeringarna bör täcka kostnaderna för stiftelsens medicinska understödsverksamhet, museiverksamhetens kostnader samt kostnaderna för förvaltningen. Enligt stadgarna kan stiftelsens medel även användas för konstinköp till Signe och Ane Gyllenbergs stiftelses konstsamling. Målsättningen för placeringsverksamheten är också att trygga kapitalets värdebeständighet och på sikt öka medel tillgängliga för verksamheten. Åtgärderna år 2024 stödde förverkligandet av dessa målsättningar.

Enligt stiftelsens, av styrelsen godkända, placeringspolitik är riktlinjerna för allokeringen i placeringsportföljen följande: aktieplaceringar 60–70 %, fastighetsplaceringar 15–25 %, övriga alternativa placeringar 10–20 % och ränteplaceringar 0–10 %. Dessa intervall är riktgivande och vid fluktuationer i marknader kan tillgångsslagens andel över- eller underskrida intervallgränserna.

I placeringspolitiken förbinder sig stiftelsen till en hållbar placeringsverksamhet. Detta innebär att, utöver analys av avkastningsförväntning och risk, inkluderas aspekter på hållbarhet i beredningen av placeringsbesluten och i beslutsfattandet. Förväntningen är att denna aspekt på sikt leder till en högre riskjusterad avkastning, då ansvarsfulla bolag över tiden kan utvecklas bättre än de som inte beaktar miljö-, sociala och bolagsstyrningsaspekter (ESG) i sin verksamhet.

År 2024 var den ekonomiska tillväxten fortfarande svag i Europa medan USAs ekonomi uppvisade en högre tillväxt. Inflationstrycket

lättade, vilket gav centralbankerna möjlighet att sänka styrräntorna för ytterligare stimulera tillväxten.

Ur en finländsk placerares synvinkel var 2024 åter ett tudelat år på aktiemarknaderna. MSCI World Total Return aktieindexet steg med 26,6 % mätt i euro (19,5 % år 2023). Den finska aktiemarknaden (OMX Helsinki Cap Total Return) sjönk med -0,1 % (0,5 %). Ränte-placeringarnas avkastning var positiv då räntorna sjönk och kreditriskpremierna minskade.

Totalavkastningen (dividender, räntor, vinstandelar från fondplaceringar och förändringar i marknadsvärden) på stiftelsens noterade värdepappersportfölj uppgick till 14,2 % år 2024 (14,7 % år 2023). Portföljens jämförelseindex avkastade 10,5 %.

Enligt Statistikcentralens prisjämförelser på bostadsmarknaden i Finland, var prisutvecklingen på bostäder i Helsingfors centrum svagt negativ. Stiftelsens fastighetsinnehav avkastade totalt ca -3,0 %. I avkastningen ingår fastighetsnettot i resultaträkningen och den uppskattade förändringen i marknadsvärdena. Totalavkastningen belastades dels av nedgången i marknadsvärdet, dels av ett negativt fastighetsnetto förorsakat av omfattande lägenhetsrenoveringar som kostnadsförts.

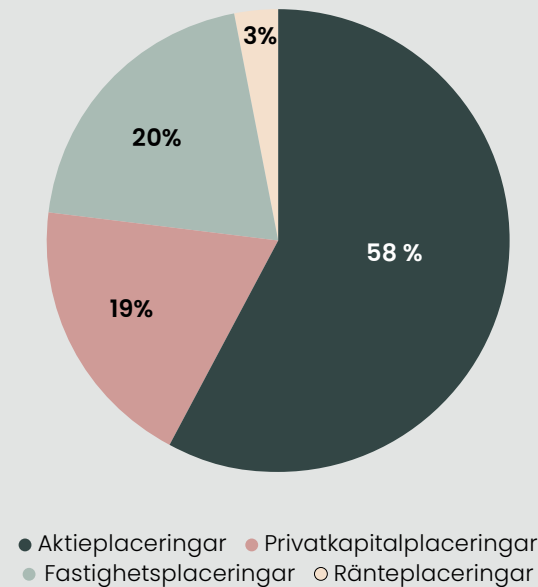
Totalt uppgick stiftelsens placeringstillgångar 31.12.2024 till 189,1 miljoner euro (177,7 miljoner euro 31.12.2023), då noterade värdepapper värderats till marknadspris, fastighetsplaceringar och övriga alternativa placeringar till uppskattat marknadsvärde och onoterade aktier till anskaffningspris. Skillnaden till placeringarnas värde i balansräkningen utgörs främst av fastigheterna vilka värderats till bokföringsvärde. Totalavkastningen på stiftelsens placeringsegendom uppgick till 9,3 % år 2024 (9,1 % år 2023).

Stiftelsens dividend- och ränteintäkter, vinstandelar från placeringsfonder och övriga finansiella intäkter uppgick till totalt 4 508 437 euro år 2024 (4 190 083 euro år 2023). Dividendintäkterna från noterade aktier uppgick till 1 773 162 euro (1 727 673 euro). Dividenderna från övriga aktieplaceringar var 189 836,00 euro (191 500,00 euro). Avkastningen i form av vinstandelar från placeringsfonder uppgick till 1 329 247 euro (1 225 435 euro). Övriga placeringsintäkter uppgick till 1 216 292 euro (1 045 474 euro) och utgjordes av intäkter från placeringslån bundna till privatkapitalplaceringar, infrastruktur och skog samt räntor. Inom detta tillgångsslag är de årliga fluktuationerna i avkastning stora.

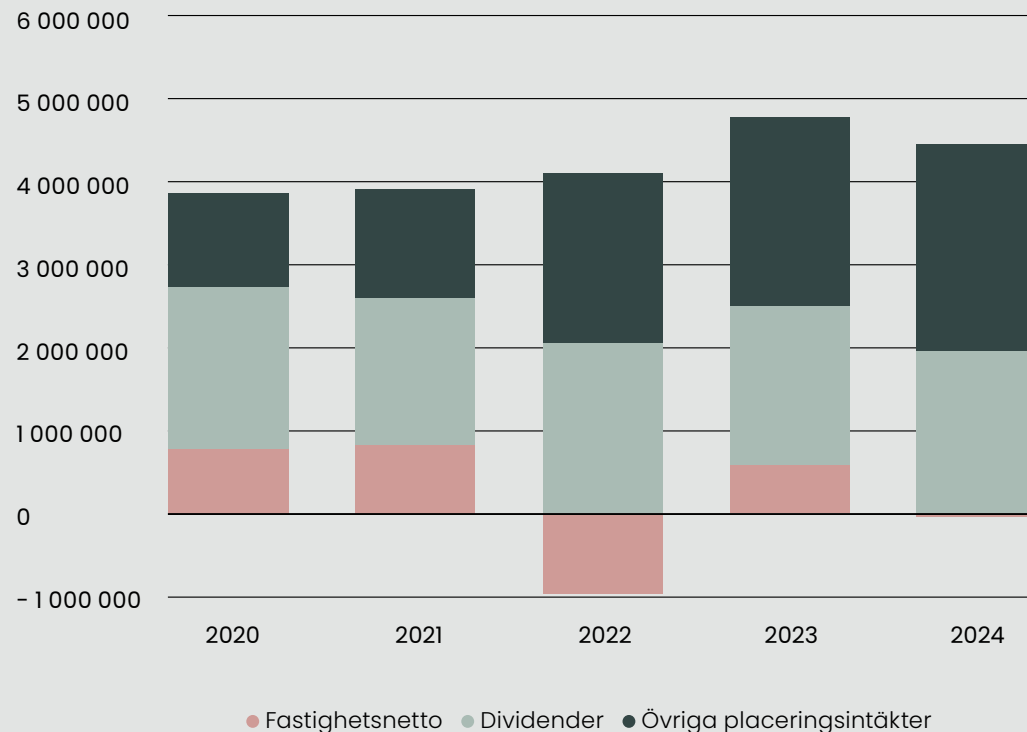
Stiftelsens placeringsfastighetsbestånd består av de helägda fastigheterna Villagatan 27 (Fenix) och Georgsgatan 4, samt tre separata bostäder på Smedjeviksvägen 9. Under år 2024 lät stiftelsen göra en omfattande kartläggning av fastigheternas kondition, ekonomi och avkastningspotential. Utredningens slutsats var att fastigheternas tekniska kondition är god men att de enskilda lägenheterna inte till alla delar uppfyller de förväntningar som ställs på hyresbostäder i en mera konkurrensutsatt marknad. Utgående från resultaten i utredningen inledde stiftelsen ett omfattande projekt där lägenheter som blir lediga genomgår en kartläggning och därefter renoveras för att motsvara kraven på en kvalitetsbostad. Ett koncept för hur stiftelsens lägenheter skall se ut utarbetades under året för att systematisera och effektivisera renoveringsarbetet. Avsikten är också att höja hyresnivån, knyta hyresgäster till bostaden för längre tid och på sikt höja fastigheternas avkastningspotential och därmed värde. Alla kostnader förknippade med renoveringarna år 2024 har kostnadsförts, vilket belastar fastighetsnettot.

PLACERINGARNAS FÖRDELNING 31.12.2024

189,1 mEUR

PLACERINGARNAS DIREKTAVKASTNING 2020–2024

Fastighetsplaceringarna, inkluderande de helägda fastigheterna och aktielokalerna, uppvisade ett negativt resultat inklusive avskrivningar om -31 833 euro år 2024 (575 672 euro år 2023). Fastigheternas och aktielokalernas hyresintäkter var 1 332 796 euro (1 428 884 euro). Nedgången i hyresintäkter berodde på byte av hyresgäster i affärslokaler och på att lägenheter under renovering stod tomma. Kostnaderna för fastigheterna och aktielokalerna uppgick till 1 364 629 euro (853 213 euro). Inga fastighetsreparationer har aktiverats år 2024.

I resultaträkningen för år 2024 ingår realisationsvinster om 14 483 645 euro (2 823 374 euro år 2023) och realisationsförluster om 106 359 euro (45 548 euro år 2023) från värdepappersförsäljningar. Av realisationsvinsterna uppstod 11 283 876 euro då stiftelsen sålde ca hälften av sitt innehav i Wärtsilä Abp. Wärtsilä-aktierna utgjorde i tiderna stiftelsens grundkapital och har inget anskaffningsvärde i stiftelsens bokföring. Aktierna utgjorde en betydande andel av stiftelsens aktieportfölj, men omfattades inte av restriktioner gällande avyttring. Övrig försäljningsvinst uppstod främst vid omallokering av innehavet i amerikanska aktiefonder med avsikten att minska exponeringen mot de största teknologibolagen.

Värdepappersplaceringarnas värdeförändring och överföringen till, respektive från värderingsfonden redovisas i stiftelsens resultaträkning. År 2024 var värdeförändringen 8 681 126 euro positiv (10 838 144 euro positiv år 2023) och värderingsfonden har ökat med detta belopp. Värderingsfonden består av skillnaden mellan de i portföljen befintliga placeringarnas marknadsvärde och dessas anskaffningsutgift.

FÖRVALTNING

Stiftelsens styrelse hade följande sammansättning år 2024: Ordförande professor

Per-Henrik Groop, viceordförande och skattmästare ekonomie doktor, diplomingenjör Kaj Hedvall, filosofie magister Berndt Arell, medicine doktor Henrik Enckell, vicehäradshövding Susanne Homén-Lindberg, docent Ruth Illman, filosofie magister Kai Kartio, docent Minna Sarantola-Weiss, docent Viveca Söderström-Anttila, docent Taisto Sarkola, biträdande professor Lena Thorn och ekonomie doktor Hanna Westman. Stiftelsens styrelse är vald för en treårs period om 1.1.2023–31.12.2025.

Medicinska sakkunnigsnämnden har bestått av ledamöterna Groop, ordförande, Enckell, Sarkola, Söderström-Anttila och Thorn. Museinämnden har bestått av ledamöterna Arell, ordförande, Groop, Illman, Kartio och Sarantola-Weiss. Finansrådet har bestått av ledamöterna Hedvall, ordförande, Groop, Homén-Lindberg och Westman.

Styrelsen fastställer stiftelsens bokslut inklusive verksamhetsberättelse och budget inklusive verksamhetsplan, fattar beslut om styrelse- och nämndmedlemmar, fastställer stipendieutdelningen samt fattar beslut om köp eller försäljning av fastighet och konstverk. Styrelsen fastställer också stiftelsens placeringspolitik samt övriga strategiska dokument som styr stiftelsens verksamhet.

Medicinska sakkunnigsnämnden behandlar och gör förslag till beslut om stipendieutdelning, granskar inkomna redovisningar för forskningsstipendier samt behandlar övriga ärenden i anslutningen till den medicinska verksamheten.

Museinämnden behandlar ärenden gällande museiverksamheten och samlingen, gör förslag gällande reparationer och investeringar på Villa Gyllenberg samt nyanskaffning av konst.

Finansrådet behandlar stiftelsens bokslut och budget samt fattar placeringsbeslut, inklusive beslut om köp och försäljning av enskilda aktielägenheter samt renoveringar i fastigheterna inom ramen för budgeten.

Respektive nämnd agerar valberedning inom sitt verksamhetsområde.

Stiftelsens VD fungerar som föredragande och sekreterare för styrelsen och nämnderna. VD ansvarar för att styrelsens och nämndernas beslut förverkligas och för att genomförda åtgärder rapporteras till styrelsen och nämnderna. Stiftelsens stipendieansvariga deltar som föredragande i den medicinska sakkunnignämndens möten och Villa Gyllenbergs intendent och publik- och programansvariga som föredraganden i museinämndens möten.

Stiftelsens verkställande direktör har varit ekonomie magister Jannica Fagerholm. Merkonom Antonia Laszlo har arbetat som stipendie- och kommunikationsansvarig och ekonomie magister Wilhelm Sjöberg som ekonomiansvarig för stiftelsen. Inom museiverksamheten har filosofie doktor Lotta Nylund arbetat som intendent, filosofie magister Siiri Oinonen som publik- och programansvarig, Tuomas Laatikainen som museimästare, ekonomie magister Gabriella Tjeder-Kajander som projektkoordinator och filosofie magister Kira Toikka som amanuens. Därtill har elva guider varit timanställda på Villa Gyllenberg. Omräknat till heltidsanställda uppgick personalen till 10 personer år 2024.

Förvaltningen av stiftelsens fastigheter sköts av Disponentbyrå Estlander. I uppdraget ingår tekniskt disponentskap, hyresförvaltning och bokföring. Fastighetsskötseln handhas av externa fastighetsskötselföretag. Stiftelsens löneförvaltning sköts av bokföringsbyrå S2. Revisor har varit Revisionssamfundet Ernst & Young Ab med

CGR Anders Svennas som ansvarig revisor sedan år 2022. Revisionssamfundet erhöll 17 360 euro i arvode år 2024.

EKONOMISKA ÅTGÄRDER MED NÄRSTÅENDEKRETSEN

Stipendier eller understöd har inte beviljats stiftelsens närkrets. Ledamöterna i stiftelsens styrelse har erhållit arvode för sitt arbete i respektive nämnd. Till stiftelsens styrelseledamöter och VD har under året utbetalts totalt 292 834 euro i löner, arvoden och naturaförmåner (290 095 år 2023), inkluderande VD:s bostadsförmån i en av stiftelsen ägd lägenhet. I likhet med stiftelsens personal har styrelsemedlemmarna fritt inträde till Villa Gyllenberg för att kunna bekanta sig med museets verksamhet.

RISKHANTERING

Stiftelsen förverkligar sitt syfte genom att dela ut stipendier för medicinsk forskning samt genom att upprätthålla konstmuseet Villa Gyllenberg. Medlen för detta erhåller stiftelsen från avkastningen på placerings-tillgångarna. Avkastningen utgörs främst av dividender, räntor, vinstandelar från fondplaceringar, avkastning från privatkapitalplaceringar och intäkter från fastighetsplaceringarna. För stiftelsen är det därför av största vikt att säkerställa att denna avkastning är förhållandevis förutsägbar och uppvisar en stabil tillväxt. Avkastning är givetvis beroende av den allmänna ekonomiska utvecklingen, vilken stiftelsen inte kan påverka. Däremot eftersträvar stiftelsens styrelse, finansråd och VD att genom de principer som fastställts i placeringspolitiken säkerställa att avkastningen i förhållande till riskerna är god. Stiftelsen är en långsiktig placerare med en placeringsportfölj där de aktierelaterade placeringarnas andel är betydande. En viss fluktuation i intäkterna kan därför förväntas och bör accepteras. Då stiftelsens egendom till övervägande del utgörs av aktierelaterade placeringar och fastighetsegendom, skapar det ett relativt

gott skydd mot att placeringarnas realvärde inte drabbas kraftigt vid inflation.

För fastighetsinnehavets del är de största riskerna förknippade med otillräckligt underhåll i fastigheterna vilket kan medföra akuta och oplanerade reparationer med avbrott i hyresintäkterna och oförutsedda kostnader som följd. Denna risk hanteras genom att för varje fastighet uppgöra långsiktiga reparations- och saneringsplaner. Stiftelsens fastighetsinnehav består av bostadshus med främst mindre lägenheter på centrala lägen i Helsingfors, varför risken för att utrymmen står tomma en längre tid bedöms som liten. Dock har marknadsutvecklingen det senaste året varit sådan att en snabb uthyrning och god hyresnivå ställer högre krav på bostädernas skick och utrustning. Av denna anledning genomgår hyresbostäder som blir lediga en mera omfattande renovering om bedömningen är att detta är nödvändigt för att uppnå en marknadsmässig hyra. En liten del av fastighetsbeståndet utgörs av affärs- och kontorslokaler där riskerna förknippade med hyresavkastningen är högre. Ett kontinuerligt arbete pågår för att försöka säkerställa hög belägningsgrad i dessa utrymmen. Fastigheterna är försäkrade enligt fullvärdesprincipen.

I och med försäljningen av hälften av Wärtsilä-innehavet är nu värdepappersinnehavet väldiversifierat vilket minskar risken för att en enskild placering inverkan på avkastningen blir avgörande då det gäller möjligheterna att förverkliga syftet.

Verksamheten i konstmuseet Villa Gyllenberg bedrivs enligt gängse principer för riskhantering i konstmuseer av motsvarande slag. En facilitetsrapport har utarbetats för fastigheten. För museets verksamhet har därtill en separat säkerhetskartläggning, riskhanteringspolicy och evakueringsplan uppgjorts. Försäkringsvärden, brandsäkerhet, larmsystem och upphängningsteknik

motsvarar dagens krav. Museets caféverksamhet är granskad och godkänd av Helsingfors stad.

Stiftelsen arbetar med en liten organisation vilket givetvis leder till ett stort nyckelpersonsberoende. För att underlätta hanteringen av denna risk är dokumentering av beslut, arbetsuppgifter och processer en del av det dagliga arbetet såväl i stipendiehanteringen, i museiverksamheten som inom förvaltningen.

Då risken för cyberattacker ökat också inom den ideella sektorn har ytterligare åtgärder vidtagits för att öka dataskyddssäkerheten inom stiftelsen.

Under år 2023 utarbetades en uppdaterad kommunikationsplan för stiftelsens verksamhet. I planen ingår också åtgärder för hantering av kommunikation i en krissituation.

UTSIKTER INFÖR ÅR 2025

De ekonomiska utsikterna är stabila inför år 2025 och direktavkastningen från stiftelsens värdepappersplaceringar förväntas uppnå ungefär samma nivå som år 2024. Dock är avkastningen från privatkapitalplaceringar svår att prognostisera. Från fastighetsplaceringarna förblir direktavkastningen svag, då lägenhetsreparationerna fortsätter att belasta fastighetsnettot.

Stiftelsens medicinska reglemente omarbetas år 2025 och avsikten är att i framtiden möjliggöra en mera omfattande medicinsk understödsverksamhet. På Villa Gyllenberg uppförs en ny garage- och verkstadsbyggnad vilket ökar på kostnaderna för museiverksamheten år 2025.

Bokslut

Resultaträkning

ORDINARIE VERKSAMHET	Not.	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Medicinsk understödsverksamhet	1.		
Stipendier		-1 505 730,00	-1 344 100,00
Övriga understöd		-550 000,00	—
Symposieverksamhet		-137 273,56	
Återtagna stipendier		17 500,00	1 360,00
		-2 175 503,56	-1 342 740,00
Museiverksamhet	2.		
Intäkter		582 103,79	239 923,76
Personalkostnader	3.	-544 056,39	-427 998,92
Avskrivning		-114 253,28	-119 429,72
Övriga kostnader		-838 061,01	-667 126,66
		-914 266,89	-974 631,54
Förvaltning			
Personalkostnader	3.	-455 094,21	-452 386,54
Avskrivning		-1 396,75	-1 745,94
Övriga kostnader		-266 306,70	-204 470,51
		-722 797,66	-658 602,99
Resultat av ordinarie verksamhet		-3 812 568,11	-2 975 974,53

PLACERINGSVERKSAMHET	Not.	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Intäkter			
Hyror	4.	1 332 796,48	1 428 884,21
Dividender	5.	1 962 997,84	1 919 173,20
Övriga placeringsintäkter	5.	2 545 538,86	2 270 909,46
		5 841 333,18	5 618 966,87
Realisationsvinster	6.	14 483 644,57	2 823 374,23
		20 324 977,75	8 442 341,10
Kostnader			
Fastigheter	4.		
Avskrivningar		-130 923,67	-136 396,05
Övriga kostnader		-1 218 999,06	-702 021,83
Aktielägenheter		-14 706,60	-14 794,83
		-1 364 629,33	-853 212,71
Realisationsförluster	7.	-106 358,91	-45 548,58
Övriga finansiella kostnader		-72 443,63	-82 257,31
		-1 543 431,87	-981 018,60
Värdeförändring	8.	8 681 126,02	10 838 143,81
Överföring till värderegleringsfond		-8 681 126,02	-10 838 143,81
Resultat av placeringsverksamhet		18 781 545,88	7 461 322,50
SKATTER		—	—
Räkenskapsperiodens resultat		14 968 977,77	4 485 347,97

Balansräkning

		31.12.2024	31.12.2023
AKTIVA	Not.		
BESTÅENDE AKTIVA			
Immateriella tillgångar		49139,04	49139,04
Materiella tillgångar			
Tomter	9,10.	689 570,85	689 570,85
Byggnader	9,10.	2 694 168,71	2 806 425,74
Konstverk	11.	6 329 927,20	5 243 669,21
Maskiner och inventarier	9.	13 902,74	17 378,43
		9 727 569,50	8 757 044,23
Placeringar			
Tomter	9,12.	93 948,48	93 948,48
Byggnader	9,12.	3 140 183,50	3 271 024,48
Fastighetsaktier	9.	83 829,32	83 829,32
Aktier och fondandelar	13.	149 320 410,60	137 090 978,84
		152 638 371,90	140 539 781,12
RÖRLIGA AKTIVA			
Kortfristiga fordringar			
Hyresfordringar		32 768,41	23 840,61
Övriga fordringar		207 515,04	198 517,88
		240 283,45	222 358,49
Förskottsbetalda stipendier			
		144 000,00	
Kassa och bank			
		2 945 030,93	2 521 379,17
Aktiva totalt		165 744 394,82	152 089 702,05

		31.12.2024	31.12.2023
PASSIVA	Not.		
EGET KAPITAL			
	14.		
Grundfonder		32 654 935,29	32 654 935,29
Värderegleringsfonder		50 689 064,48	52 116 336,69
Dispositionsfond		63 217 960,89	58 732 612,92
Räkenskapsårets vinst		14 968 977,77	4 485 347,97
		161 530 938,43	147 989 232,87
FRÄMMANDE KAPITAL			
Långfristigt kapital			
Banklån		1 800 000,00	2 100 000,00
Kortfristigt kapital			
Olyfta stipendier		392 900,00	130 300,00
Banklån		300 000,00	300 000,00
Leverantörsskulder		55 685,60	47 449,43
Förskottsbetalning		1 346 142,65	1 143 262,16
Övriga kortfristiga skulder		40 617,26	42 570,77
Resultatregleringar		278 110,88	336 886,82
		2 413 456,39	2 000 469,18
Passiva totalt			
		165 744 394,82	152 089 702,05

Finansieringsanalys

	tEUR	tEUR
	2024	2023
Ordinarie verksamhet		
Medicinsk understödsverksamhet	-2057	-1257
Museiverksamhet, netto	-1886	-900
Förvaltning	-721	-657
Ordinarie verksamheten, netto	-4 664	-2 814
Placeringsverksamhet		
Fastighetsnetto	99	712
Dividender	1963	1919
Övriga placeringsintäkter	2546	2271
Räntor och övriga intäkter/kostnader	-72	-82
Nettoförändring i materiala tillgångar (- ökning/+ minskning)	0	0
Nettoförändring i placeringar (- ökning/+ minskning)	923	-1954
Förändring i fordringar/skulder	-371	-360
Placeringsverksamhet, netto	5 088	2 506
Netto kassaflöde	424	-308
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	2 521	2 829
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	2 945	2 521

Noter till resultaträkningen

	2024	2023
1. Medicinsk understödsverksamhet		
Allmänna fonden, forskningsstipendier	-761 000,00	-733 000,00
Steinerfonden, forskningsstipendier	-426 500,00	-317 750,00
Steinerfonden, fortbildnings o projektstipendier	-318 230,00	-293 350,00
Återtagna stipendier	17 500,00	1 360,00
Övriga understöd	-550 000,00	-
Symposieverksamhet	-137 273,56	-
Medicinsk understödsverksamhet	-2 175 503,56	-1 342 740,00
2. Museiverksamhet		
Intäkter	582 103,79	239 923,76
Kostnader		
Personalkostnader	-544 056,39	-427 998,92
Avskrivningar	-114 253,28	-119 429,72
Fastighetskostnader	-371 848,57	-332 301,43
Inköp till kafe och museishop	-130 330,06	-46 410,99
Verksamhetskostnader	-335 882,38	-288 414,24
Museiverksamhet	-914 266,89	-974 631,54
3. Personalkostnader		
Löner och arvoden till närståendekretsen	264 022,87	261 296,40
Övriga löner och arvoden	563 527,19	461 266,32
Pensionskostnader	142 671,03	122 887,95
Övriga lönebikostnader	28 929,51	34 934,79
	999 150,60	880 385,46
Naturaförmåner till närståendekretsen	28 810,80	28 798,80
Naturaförmåner till övriga	14 640,00	14 828,00
	43 450,80	43 626,80
Stiftelsens personal har under året bestått av kanslipersonal, museipersonal och timanställda guider. Omräknat till heltidsanställda var stiftelsens personal 10 personer.		
4. Fastighetsplaceringar		
Hyror		
Fastigheter	1 292 164,84	1 389 264,17
Aktielokaler	40 631,64	39 620,04
	1 332 796,48	1 428 884,21

Noter till balansräkningen

Kostnader för fastigheter		
Driftskostnader	-519 185,20	-502 679,76
Reparationer	-699 813,86	-199 342,06
Avskrivningar	-130 923,67	-136 396,05
	-1 349 922,73	-838 417,87

Kostnader för aktielägenheter		
Vederlag	-11 384,40	-11 369,78
Reparationer, förvaltn. och driftskostnader	-3 322,20	-3 425,05
	-14 706,60	-14 794,83

Fastighetsnetto	-31 832,85	575 671,51
-----------------	------------	------------

5. Värdepappersplaceringar

Dividender		
Noterade aktier	1 773 161,84	1 727 673,20
Övriga aktier	189 836,00	191 500,00
	1 962 997,84	1 919 173,20

Övriga placeringsintäkter		
Vinstandelar	1 329 247,14	1 225 435,32
Privatkapitalplaceringarnas avkastning	1 176 324,12	1 030 366,61
Ränteintäkter	39 967,60	15 107,53
	2 545 538,86	2 270 909,46

6. Realisationsvinster

Värdepapper	14 483 644,57	2 823 374,23
	14 483 644,57	2 823 374,23

7. Realisationsförluster

Värdepapper	-106 358,91	-45 548,58
-------------	-------------	------------

8. Värdeökning/minskning

Noterade aktier	661 665,89	5 818 435,80
Placeringsfonder	7 212 708,95	4 765 799,16
Private Debt-lån	92 078,30	165 848,30
Private Equity-lån	714 672,95	88 060,55
	8 681 126,09	10 838 143,81

Överföring till värderegleringsfond (-)	-8 681 126,09	-10 838 143,81
Upplösning av värderegleringsfond (+)		

9. De materiella tillgångarna och fastighetsplaceringarna är upptagna i bokslutet till ursprungliga anskaffningsutgifter utökade med aktiverade reparationer. Byggnader avskrivs med 4 % på restvärdet. Kansliets och museets inventarier avskrivs med 20 % på restvärdet.

Stiftelsens ägoandel i bostadsaktiebolag överstiger inte 50 %.

10. Byggnader och tomter

	Bokföringsvärde 31.12.2023	Ökning	Avskrivning	Bokföringsvärde 31.12.2024
AG och SG, tomter	689 570,85			689 570,85
Villa Gyllenberg	2 806 425,74		-112 257,03	2 694 168,71
				3 383 739,56

11. Konstverk

Den ursprungliga konstsamlingens värde utgörs av värdet som angavs då stiftelsen emottog donationen. Verk som införskaffats efter 1977 har bokförts till inköpspris. Årets anskaffningar uppgick till 1 086 257,99 eur.

12. Tomter, byggnader och fastighetsaktier

	Bokföringsvärde 31.12.2023	Ökning/ minskning	Avskrivning	Bokföringsvärde 31.12.2024	Uppskattat marknads-värde 31.12.2024
Tomter	93 948,48			93 948,48	
Byggnader	3 271 024,48		-130 840,98	3 140 183,50	
Fastighetsaktier	83 829,32			83 829,32	
					37 100 000

Fastighetsinnehavens marknadsvärde har uppskattats enligt Statistikcentralens uppgifter om priset eur/m2 på bostäder av motsvarande storlek och på motsvarande läge som stiftelsens innehav.

13. Aktier och andelar

	Bokförings- värde 1.1.2024	Ökning	Försäljning till bokförings- värde	Bokförings- värde 31.12.2024 före kursjustering	Anskaffnings värde 31.12.2024	Kursjusterat bokförings- värde 31.12.2024
Noterade aktier	53 306 539,33	-	-7 612 500,00	45 694 039,33	16 957 306,02	46 355 705,16
Placeringsfonder	56 717 390,11	16 033 976,47	-8 467 532,96	64 283 833,62	53 675 636,22	71 496 542,56
Private Debt-lån	7 047 604,57	560 353,50	-502 223,87	7 105 734,20	6 624 262,18	7 197 812,50
Private Equity-lån	17 922 844,50	4 386 226,76	-1 015 576,74	21 293 494,52	19 111 958,81	22 008 167,47
Onoterade aktier	2 262 182,91			2 262 182,91	2 262 182,91	2 262 182,91
	137 256 561,42			140 639 284,58	98 631 346,15	149 320 410,60
Värdeförändring 2024						8 681 126,02
Värdeförändring, kursjusterat värde 31.12.2024 jämfört med anskaffningsvärde						50 689 064,45

Noterade aktier och andelar har värderats till marknadsvärde den 31.12.2024. Förändringen redovisas i resultaträkningen enligt kap. 5 § 2a i bokföringslagen och överförs mot värdereglingsfonden för värdepapper.

Resterande förbindelser till placeringslån bundna till private equity och private debt placeringar uppgår till 21 891 176,67 euro.

14. Förändringar i eget kapital

	31.12.2024	31.12.2023
Grundfonder	32 654 935,29	32 654 935,29
Värderegleringsfond 1.1	52 116 336,69	43 332 872,91
Kursjustering försäljning av värdepapper	-10 108 398,26	-2 054 680,03
Värdeförändring 2024	8 681 126,02	10 838 143,81
Värderegleringsfond 31.12	50 689 064,45	52 116 336,69
Dispositionsfond 31.12	63 217 960,89	58 732 612,92
Räkenskapsårets vinst	14 968 977,77	4 485 347,97

Då värdepapper realiseras bokas skillnaden mellan försäljningsvärdet och det ursprungliga anskaffningsvärdet som försäljningsvinst/förlust i resultaträkningen och värderegleringsfonden justeras med värdeförändringen (skillnaden mellan marknadsvärdet vid bokslutstidpunkten och det ursprungliga anskaffningsvärdet) vid senaste bokslut.

Använda bokföringsböcker

Stiftelsens bokföring har förts med programmet EmCe Taloushallinto som Hosting-version. Automatisk säkerhetskopiering av bokföringsmaterialet och programuppdateringar hör till serviceavtalet.

Som datalistor finns en huvudbok och dagbok samt resultat- och balansräkning utskrivna på laserprinter. Resultat- och balansräkningen, bilageuppgifter och övriga bokslutsspecifikationer är renskrivna på Excel.

Bokslutets underskrifter

Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse sr
Bokslut per 31.12.2024

80

Per-Henrik Groop

Kaj Hedvall

Berndt Arell

Henrik Enckell

Susanne Homén-Lindberg

Ruth Illman

Kai Kartio

Minna Sarantola-Weiss

Taisto Sarkola

Viveca Söderström-Anttila

Lena Thorn

Hanna Westman

Jannica Fagerholm

Över verkställd revision har i dag avgivits revisionsberättelse

Helsingfors den 13.5.2025

ERNST & YOUNG AB
Revisionssamfund

Anders Svennas, CGR

Revisionsberättelse

Till styrelsen för Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse sr

REVISION AV BOKSLUTET

UTTALANDE

Vi har utfört en revision av bokslutet för Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse sr (FO-nummer 0221097-6) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av stiftelsens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

GRUND FÖR UTTALANDET

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE

DIREKTÖRENS ANSVAR FÖR BOKSLUTET

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i

enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något annat realistiskt alternativ än att göra något av detta.

REVISORNS ANSVAR FÖR REVISIONEN AV BOKSLUTET

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag

och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisions-sed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- › Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- › Skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- › Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- › Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- › Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för stiftelsens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

ÖVRIGA RAPPORTERINGSSKYLDIGHETER

ÖVRIG INFORMATION

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen.

Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt de bestämmelser som ska följas vid upprättande av verksamhetsberättelser.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats enligt de bestämmelser som ska följas vid upprättande av verksamhetsberättelser.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

ÖVRIGA UTTALANDEN SOM GRUNDAR SIG PÅ LAG

Vår skyldighet är att utgående från den av oss utförda revisionen ge ett uttalande om de omständigheter som förutsätts enligt stiftelselagen 4:2.2 §.

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för informationen i bokslutet och verksamhetsberättelsen samt för att de ersättningar och arvoden som betalats till ledamöterna i stiftelsens organ är sedvanliga.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet och verksamhetsberättelsen de uppgifter om stiftelsens verksamhet under räkenskapsperioden som är väsentliga för bedömningen av om stadgebestämmelserna om stiftelsens ändamål och verksamhetsformer har följts. Arvoden och ersättningar utbetalda av stiftelsen till ledamöterna i stiftelsens organ kan anses vara sedvanliga.

Helsingfors 5.5.2025

Ernst & Young Ab
revisionssamfund

Anders Svennas
CGR

Beviljade stipendier 2024–2025

Allmänna fonden, forskningsunderstöd 2024–2025		Beviljat (€)
Aatsinki Anna-Katariina	Toiminnalliset vatsaoireet, psykosomaattiset tekijät ja suolistomikrobisto: FinnBrain-tutkimus	10 000
Aatsinki Milla	Äidin raskaudenaikaisen ravitsemuksen ja metabolisen terveyden yhteys lapsen neurokognitiiviseen kehitykseen ja lapsen syömistottumuksiin vaikuttavat tekijät	10 000
Adhikari Sadiksha	Exploring intratumor heterogeneity and clonal evolution in Acute myeloid leukemia using whole exome sequencing and single-cell DNA sequencing	2 500
Ahlqvist-Björkroth Sari	Vuorovaikutteinen ultraääni raskaana olevan naisen tukena -tutkimus	10 000
Axelsson Erland	Vad mer än rädsla? Grundläggande frågor om grundemotioner vid långvarig somatisk symtombörda	4 000
Balasubramanian Shanthi Keerthanaa	Brain derived extracellular vesicles isolated from blood as less-invasive diagnostics for mental and brain disorders	7 500
Brück Oscar	From Bone Marrow Morphotypes to Machine-Assisted Disease Surveillance of AML Patients	10 000
Ekholm Eeva	Vuorovaikutteinen ultraääni riskiraskaudessa	10 000
Eldfors Samuli	Mechanisms of Resistance to CHK1 Inhibitors in Myelodysplastic Syndromes and Acute Myeloid Leukemia	20 000
Engberg Elina	Sociodemographic Factors, Parental Mental Health and Movement Behaviours in the Early Years – the SUNRISE Finland study	28 000
Harju Harri	Aivojen ja muun kehon toiminnalliset yhteydet ja niiden muutokset	30 000
Haveri Laura	Pikkukeskosena syntyneiden nuorten toiminnanohjaus, työmuisti ja akateeminen suoriutuminen 11–17 vuoden iässä (PIPARI-osatutkimus)	8 000
Heikkilä Katriina	Stressful Life Events and the Risk of Physical-mental Multimorbidity	40 000
Hein Emil	Sleeping brain dynamics following interventions before and during sleep – an experimental investigation	30 000
Hovatta Iiris	Comorbidities and genetic correlation of anxiety and somatic illnesses	35 000
Huhtala Saija	Moniaistisen luontointervention vaikuttavuus lasten verinäytteenottotilanteessa	12 000
Huovinen Venla	FinnBrain-kohorttitutkimus	16 000

Allmänna fonden, forskningsunderstöd 2024–2025		Beviljat (€)
Hyytiäinen Veronika	Sosioekonomisen aseman yhteys aivoverenkiertohäiriöön nuorella iällä – Pohjois-Suomen syntymäkohortti 1966	6 000
Ilola Jaakko	Pitkittyneen kivun ja kronotyypin yhteydet – systemaattinen katsaus	4 000
Jallow Jandeh	ADHD:n varhaiset riskitekijät	2 500
Juntunen Pauliina	Interrelations between Mother-Child Interaction Quality, Child Executive Function Development and Related Child Brain Networks in the FinnBrain Birth Cohort Study	17 000
Jussinniemi Laura	Early Stress and Cardiometabolic and Pulmonary Health of Adults Born Preterm Entering Middle Age – Two Country Birth Cohort Study	26 000
Jylhävä Juulia	Does stress accelerate biological aging? Genetically informed and causal inference approaches in large European samples	25 000
Kajantie Eero	Varhainen stressi, kardiometabolinen ohjelmoituminen ja ylisukupolvinen terveys ennenaikaisesti syntyneillä	40 000
Kalland Mirjam	Families First – the impact of childhood experiences, (marital) relationship, parental mentalizing and support on family health and child development	15 000
Kalso Eija	Emotioner, sömn, smärta och livskvalitet hos patienter med svår endometrios	30 000
Kanerva Eetu	Maternal mental health disorders and their associations with offspring asthma	12 000
Karlsson Hasse	FinnBrain Birth Cohort Study – Neurodevelopment and Vulnerability to Stress	25 000
Karlsson Linnea	Raskaudenaikainen stressialtistus ja lapsuuden haitalliset elämäntapahtumat valtimoterveyden muovaajina – etenevä seurantatutkimus FinnBrain- syntymäkohortissa	25 000
Kataja Eeva-Leena	Prenatal distress accelerates child telomere erosion but parental positive mental health protect telomeres from accelerated aging across childhood? – A FinnBrain Sub study	15 000
KC Prakash	Exposure to adverse social behavior at workplace and risk of hypertension and cardiometabolic diseases: a multi-cohort study	15 000
Kesäläinen Jonna	Dagis Salo-tutkimushanke. Lasten stressin säätelyn ja oppimisen osatutkimus	10 000
Kiviruusu Olli	Stressi, psykosomaattinen oireilu ja mielen terveyden kehitys elämänculussa – 16-vuotiaiden nuorten seurantatutkimus 22, 32, 42 ja 52 vuoden iässä	25 000
Koivumaa-Honkanen Heli	Studies on mental and musculoskeletal health	10 000
Kortesluoma Susanna	The functioning and the development of the childhood stress regulation as an early biomarker for emotional and behavioral problems during childhood after prenatal psychological distress exposure	10 000

Allmänna fonden, forskningsunderstöd 2024–2025

Beviljat (€)

Lagström Hanna	Syömisen taito, ruokakäyttäytyminen ja koettu terveys nuorilla — sosiaalisen elinympäristön merkitys	20 000
Laitinen Kirsi	Raskausajan elintavat ja suolistomikrobisto lapsen kehityksen säätelijänä	25 000
Lapinleimu Helena	Ulkomailta Suomeen adoptoitujen lasten fyysinen ja psyykkinen terveys Suomessa, FinAdo (Finnish Adoption -Study 3), laajennettu jatkotutkimus.	15 000
Lehtimäki Terho	Childhood exposures to psychosocial adversities, their epigenetic intra- and intergenerational transmission pathways and connection to adulthood and offspring mental and physical health	20 000
Lehto Reetta	DAGIS elintapojen vuorokausirytmit lapsilla	15 000
Liira Helena	Mikä on toimintakyvyn, oireiden ja elämänlaadun ennuste potilailla, joita on yliopistosairaalassa hoidettu toiminnallisen häiriön vuoksi	20 000
Lingaiah Shilpa	Implications of gestational diabetes beyond pregnancy: Long-term cardiometabolic and mental health – FinnGeDi follow up study	10 000
Lukkarinen Minna	FinnBrain Atopy — Parental prenatal stress and the risk of atopic diseases in the offspring	15 000
Lundgren Sofie	Somatic mutations and aberrant immune responses in acquired aplastic anemia	15 000
Luotonen Silja	Varhaiset altisteet ja kehittyvien aivojen toiminta — FinnBrain syntymäkohorttitutkimus.	6 000
Marianne Lehto Soili	A Comprehensive Meditation and Breath Program (SKY) as an Adjunct Tool to Increase Wellness in Medical Doctors: A Randomized Controlled Trial	20 000
Merikanto Ilona	Chronotype and the interplay between sociopsychological and biological factors in mental and somatic health	27 000
Merras-Salmio Laura	Pikkulasten syömishäiriön syntyyn ja hoitoon vaikuttavat tekijät Lastensairaalassa	20 000
Mustjoki Satu	The function of natural killer cells in blood cancers Luonnolliset tappajasolut verisyövissä	50 000
Mäkelä Tia	Synnytyksessä traumatisoitumisen taustatekijät ja tunnistaminen	7 000
Mäkinen Marjaana	Äidin psykososiaalisen stressin ja kemikaalialtistuksen vaikutus lapsen geenien säätelyyn ja neurologiseen kehitykseen	20 000
Nolvi Saara	Vanhemman vaikutus lapsen itsesäätelykykyyn ja siihen liittyviin hermoverkkoihin — varhainen stressi nuoruusikään siirtymistä muovaavana tekijänä	20 000
Nummenmaa Lauri	Mapping psychosomatic basis of emotions using total-body positron emission tomography (TOTALBODY)	30 000
Nykänen Laura	Approaches to bruxism in dentists, physicians and dental students in Finland	10 000
Ogawa Mika	The association between oral health, diabetes, and cardiovascular disease: a dental anxiety perspective	25 000

Allmänna fonden, forskningsunderstöd 2024–2025

Beviljat (€)

Paunio Tiina	Perimä ja yksilölliset kokemukset univajeen ja stressiherkkyyden taustalla — yhteys muistiin, pitkäaikaiseen työkykyyn ja terveyteen	40 000
Pulakka Anna	Ennenaikainen syntymä, ympäristöaltisteet ja myöhempi käyttäytyminen ja kehitys — PEN-tutkimus	15 000
Pulli Elmo	From parental psyche to soma and the offspring brain: The intergenerational effects of parental mental health on childhood brain development	15 000
Pulliainen Henrika	Vuorovaikutteinen ultraääni raskaana olevan naisen tukena	8 000
Raevuori Anu	Varhaisaikuisuuden mielenterveyden vaikutus autonomisen hermoston säätelyyn: pitkittäistutkimus kaksosilla	30 000
Raitoharju Emma	Sotastressin monisukupolviset epigeneettiset vaikutukset	20 000
Ray Carola	Sosioekonomisten-, psykososiaalisten- ja ympäristötekijöiden yhteys perheiden luonnossa liikumiseen, lasten luontosuhteeseen, elintapoihin ja hyvinvointiin	20 000
Rimington Julia	The association between mood and anxiety disorders with general medical conditions and mortality	15 000
Riska Heidi	Korkeakouluopiskelijan kipu, psykososiaaliset kuormitustekijät sekä fyysinen toimintakyky	15 000
Rosberg Aylin	Maternal pre-pregnancy weight status and the developing brain	24 000
Salo Mikko	The impact of leisure time activities in the persistence and remission of attention-deficit/hyperactivity disorder in longitudinal community-based sample	2 500
Scheinin Noora	Muistisairauksien varhaiset psyykkiset riskitekijät	25 000
Serasinghe Nithya	Interactions among socioeconomic status, home food environment, and children's food consumption	24 000
Silvennoinen Julia	Energitillgänglighet och åtbeteende hos idrottare samt dess koppling till kolesterolmetabolism	30 000
Sourander Leif Andre	Famijecentrerat distansvårdprogram som förebygger psykosomatiska och mentala problem hos barn (digiparent) — Implementering, personalisering och genetik	50 000
Stenlund Säde-Päivi	Sambandet mellan depression, optimism och människans mikrobiom	30 000
Strömnes Ingunn	Aleksitymia sukupuoli-identiteettitutkimukseen hakeutuneilla nuorilla aikuisilla Associations between alexithymia and gender dysphoria in young adults	4 000
Toffol Elena	A translational approach to metabolomics-based biomarker profiles: underpinning the links between somatic and mental health outcomes and their gender difference	20 000
Tuulari Jetto	Creation of brain growth charts of white matter diffusion scalars across the human lifespan to map how psyche and the brain affect metabolic health	20 000
Vangelova-Korpinen Velina	Non-pharmacological interventions for the treatment of persistent symptoms	24 000

Allmänna fonden, forskningsunderstöd 2024–2025

Beviljat (€)

Vanhatalo Sampsa	Imeväisikäisen uni vanhemman ja vauvan näkökulmasta (Univauva)	25 000
Viljakainen Heli	Psykologisk resiliens och vikt — bevis på orsakssamband?	10 000
Virrantaus Hélène	Karakterisering av beständiga symtom och deras verkan på livskvaliteten hos patienter, samt hur patientens egen uppfattning om sina symtom och om vården påverkar prognosen	30 000
Vääräsmäki Marja	Mielenterveyden sukupolviset ja ylisukupolviset vaikutukset raskausdiabeteksen kehittymiseen, mekanismeihin ja pitkäaikaisennusteeseen	20 000
Wartiovaara-Kautto Ulla	Improving Tools For Therapies For High-Risk Hematological Malignancies Stemming From Bone Marrow Failure	20 000

Steiner fonden, forskningsunderstöd 2024–2025

Beviljat (€)

Baars Erik	Saluto-Hygiogenetic Evaluation of Patient-reported Outcome Group (S-HEAL)	15 000
Bergman Monica	Dreaming after trauma: The effect of negative emotional memories on dream content	15 000
Borucka Dominika	Emotion regulation and well-being in mothers and their infants: intergenerational and intervention approaches	24 000
Eriksson Johan	Psykoanalys och existensfilosofi — om psykoanalysens grundbegrepp	10 000
Falcon Mari	Empathy and Inter-individual synchrony as predictors of Social Affiliation, Trust and Collaborative Performance during Online and Face-to-Face interaction	30 000
Filimonov Dmitri	Electrophysiological correlates of consciousness in auditory modality and multisensory integration	29 000
Granstedt Artur	Fortsatta studier av de biodynamiska odlingsåtgärdernas betydelse för den organiska substansens uppbyggnad och kolbindning i marken	6 000
Haanila Heidi	Minuuden rakenne ja psykkinen hyvinvointi	20 000
Hallqvist Beatrice	Metallfärgljusterapi som komplementär behandling för patienter med utmattningstillstånd efter infektioner, långvarig trötthet vid Post covid syndrom och diagnosen ME / CFS -en kvalitativ forskning	5 000
Heikkinen Pyry	Cooperative excellence through shared music experience — Jaetun musiikkikokemuksen vaikutukset liikkeiden ja aivotason synkroniaan, yhteenkuuluvuuden kokemukseen ja yhteistyöhön	30 000
Joutsa Juho	Tunteiden kehollisten vaikutusten yhteys motorisiin ja ei-motorisiin oireisiin neurologisissa sairauksissa	15 000
Karhu Veli-Matti	Moments of Meeting in Adolescent Residential Care — Evidence-Based Guidelines for Trauma-Informed Counselling	5 000

Steiner fonden, forskningsunderstöd 2024–2025

Beviljat (€)

Kolster Annika	RECETAS –project Re-imagining Environments for Connection and Engagement: Testing Actions for Social Prescribing in Natural Spaces	6 000
Korja Riikka	Child’s Self-Regulation Trajectories and Learning Outcomes at 9.5 and 11 Years of Age	30 000
Korkalo Liisa	Kasvisruokavalioiden vaikutukset suoliston mikrobistoon ja aineenvaihduntaan lapsilla ja heidän vanhemmillaan (MIRA2)	20 000
Kostilainen Kaisamari	Vastasyntyneiden vieroitusoireiden patofysiologia, moniaistillisen intervention vaikutukset vauvojen vieroitusoireisiin sekä musiikkiterapian vaikutukset äidin ja vauvan väliseen suhteeseen	17 000
Kähönen Juuso	Moral Inquiry into Psychedelic Experiences, Values and Self-Transcendence	15 000
Lehtipuu Topi	Musiikkikulttuuritarjonnan vaikuttavuus ikääntyneiden hyvinvointiin — Tutkimuksen protokollan selvitysprojekti (feasibility study)	20 000
Lilja Anna	Psykoterapia yhteistoimintana — havaitsijaposition rakentuminen, subjektipositio ja minuuden integraatio psykoterapian tuloksena	15 000
Lindholm Oskar	Vulnerability as a functional and ethical concept in clinical research and care	24 000
Lou Yixue	Brain and autonomous nervous system synchronization during social interaction: Effects of depression and loneliness	25 000
Loukola Ville	Koronaviruspandemian vaikutukset unien uhkasisältöihin	12 000
Manninen Paavo	Psykoanalyttisen kirjallisuudentutkimuksen merkitys psykoanalyysin hoitomenetelmälle	10 000
Myllyniemi Petri	Parantava puhe kielipelinä –artikkelisarja	5 000
Mäki-Asiala Mariaana	The feasibility of Swiss NEODOL intervention to enhance neonatal pain management within the Finnish context: A qualitative study	12 000
Patovirta Mikko	Lived through bodily experiences related to chronic migraine and body-oriented exercixes	30 000
Pesonen Anu-Katriina	REM-sleep as modulator of memories with affective content REM-uni tunnepitoisen muistin muokkaajana REM-sömn som en modifierare av känslomässigt minne	20 000
Piili Reetta	Elämän loppuvaiheen hoito, hoitolinjaukset ja päätöksenteko	12 000
Piroddi Corrado	Pandemics, Social Distancing, and Social Pathologies. An Ethical and Socio-Philosophical Perspective	15 000
Poikonen Hanna	Brain and Body in Dance — Intra and Interbrain Synchrony of Spectators during Live Dance Performance / Aivot ja keho tanssissa — Katsojien sisäinen ja aivojen välinen synkronia tanssiesityksen aikana	15 000
Rautanen Mika	Oikeuspsykiatrinen syyntakeisuus	6 000
Rautiainen Laura	Loneliness among older adults — significance of nature experiences	3 000

Steiner fonden, forskningsunderstöd 2024–2025

Beviljat (€)

Sampolahti Timo	Psykoterapian ymmärtämisen kerroksellisuus – humanismista ja spekulatiivisesta mystiikasta ammentavia luentatapoja. Osa II.	20 000
Saxén Heikki	Tutkimus terveydenhuollon ammattilaisten ja potilaiden välisestä tekoälyavusteisesta dialogista orgaanisen bioetiikan näkökulmasta	10 000
Sihvonen Aleksi	Afasian kuntoutumisen ennustaminen ja edistäminen (Predicting and promoting aphasia recovery)	15 000
Slotte Åsa	Den gåtfulla kvinnliga smärtan: berättelser om migrän, psykosomatik och misstro inom vården	20 000
Stein Madeline	Examining individual differences factors and clinical assays underlying heterogeneity in placebo responding	15 000
Suko Yasushi	The restorative effects of repeated listening to natural sounds indoors on mental health and well-being	15 000
Tilli Venla	Rasvahappojen ruokavaliolähteet, seerumin rasvahappokoostumus ja -aineenvaihdunnan muutokset vegaani-, kasvis- ja sekaruokavaliota noudattavilla lapsilla ja aikuisilla	28 000
Tordera Nuño Eva	Faulty Memories (System Error): Bearing Chronic Pain	29 000
Torppa Ritva	MULAPAPU-Miten Musiikki-interventio ja LAulu PARantavat kuulovammaisten lasten PUhekieltä	20 000
Tsakiridou Vasiliki	Musical Paths to Well-Being: Guided Imagery and Music Combined with Active Music Therapy for Cancer Survivors	30 000
Tuisku Katinka	Sukupuolidysforian muuttuva diagnostiikka ja kliininen kuva: Arviointi ja hoitojen vaikuttavuus	25 000
Vainio Seppo	Exosomes as Mediators of Nature Human Relations impacting Psycho Somatic Stress Reduction in the Lehtosarvi Biodynamic Farm Living Lab Environment	20 000
Valjakka Riikka	Tanssi-liiketerapia nuorten masennuksen hoidossa	9 000
Valli Katja	Ukrainan sota mielissämme	10 000
Virtala Paula	Vauva- ja taaperoiän harrastustoiminta kielen kehityksen tukena (Vauhtivauva)	15 000
Volanen Salla-Maarit	Terve Oppiva Mieli –tutkimus tietoisuustaitojen vaikuttavuudesta oppilaiden ja opettajien hyvinvointiin ja mielenterveyteen sekä jalkauttamisesta suomalaisiin peruskouluihin. Aineiston analysointi	15 000
von Boguslawski Julia	Searching for the truth as proclaimed by one’s inner voice”: Theosophy and anthroposophy in Finland 1880–1930	15 000
Weckström Markus	Relationaalinen biologia ja elämä teoreettisena käsitteenä	26 000

Steinerfondens fortbildnings- och projektstipendier 2024

Sökande	Beviljat (€)	Sökande	Beviljat (€)
Aaltonen Eveliina	1 200	Luttinen Elisa	800
Aaltonen Mika	1 070	Maija Pietikäinen	3 000
Alfthan Nina	500	Marjatta-koulu	10 000
Antroposofisen lääketieteen yhdistys ry	30 000	Marjatta-koulu	6 000
Antroposofisen terapian yhdistys ry	1 700	Marjatta-koulun oppimisen tuen ryhmä	10 000
Biodynaaminen yhdistys – Biodynamiska föreningen ry	15 000	Niskanen Anne	1 200
Eklund Minna	1 200	Nordling Matti	1 000
Ekman Johanna	800	Okkonen Pentti	1 200
Elämäнкаarityö ry	2 000	Raunela Eeva	20 000
Erkintalo Sarianne	1 000	Riipinen Nina	1 200
Etelä-Pohjanmaan Steiner -koulu	1 650	Salvador Diego	800
Helsingin Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistys ry	40 000	Snellman-korkeakoulu	20 000
Holttinen Salla	2 000	Somero Anne-Marie	1 200
Huhtinen Riitta-Maija Katariina	1 000	Suhonen Sanna	1 200
Ifill Oliver	900	Suomen antroposofisen lääketieteen lääkäriyhdistys SALLY ry	2 000
Kalliokoski Timo	1 200	Suomen eurytmiaaterapeutit ry	3 000
Kanniainen Irmeli	3 500	Sylvia-koti yhdistys ry	10 000
Kanniainen Irmeli	1 200	Sylvia-koti yhdistys ry / Tapolan kyläyhteisö	20 000
Kirmanen Jenna	2 500	Sylvia-koti yhdistys ry	1 000
Kolster Annika	5 000	Tolmunen Pirkko	1 200
Korhonen Mari-Jaana	2 500	Ulkuniemi Sirpa	1 300
Koskinen Janitta	5 000	Understödsföreningen för Rudolf Steinerskolan i Helsingfors	40 000
Koskinen Minna	1 200	van Kessel Luc	1 500
Kreivi Rita	1 000	Vapaan Eurytmiaateen yhdistys ry	10 000
Kuismin Karoliina	710	Vapaan Eurytmiaateen yhdistys ry	10 000
Kuoppamäki Taina	1 200	Viinamäki Bea	800
Kuorikoski Sorja	3 000	Wihuri Redmond Maarit	1 000
Kurppa Annika	900	Äärelä Marjo	1 200
Laine-Wager Kirsi	2 500		
Lassila Sampo	5 000		
Leikas-Mieho Päivi	1 200		

**SIGNE&ANE
GYLLENBERGS
STIFTELSE**

Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse

Georgsgatan 4 A 5
00120 Helsingfors
+358 9 647 390
gyllenbergs.fi

**VILLA
GYLLENBERG**

Villa Gyllenberg

Granöstigen 11
00340 Helsingfors
+358 9 647 390
villagyllenberg.fi

Kontakta oss ifall du inte önskar vara med på vår postningslista.